

Oksana Horbachova

*Candidate of Economic Science, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Finance Accounting and Taxation
State University "Kyiv Aviation Institute"*

Alina Yaryna

*Bachelor
State University "Kyiv Aviation Institute"*

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE ACTIVITIES OF VIRTUAL BANKS (NEOBANKS) IN UKRAINE AND THE PROSPECTS FOR THEIR DEVELOPMENT

Summary

The rapid development of information technologies, which in recent years have been increasingly used to provide financial services, is leading to a change in the understanding of "bank" by the population. It is precisely because of the accessibility of the Internet to the population and the emergence of smartphones, mobile applications, online stores, and social networks that innovative banking products began to appear - neobanks, which are much more convenient and faster in providing services than traditional banks that we have known for many years. The study shows that the Ukrainian banking sector is undergoing a significant transformation under the influence of digitalization. Despite the decrease in the number of virtual banks, their client base is growing rapidly, indicating market consolidation and dominance of individual players. Despite the obvious advantages of electronic banking, there are significant challenges: distrust among some of the population, risks of cyberattacks (especially in times of war), as well as competition with foreign payment systems and cryptoassets. However, the overall outlook for online banking remains optimistic, with continued growth in user numbers and payment volumes. The introduction of new technologies, such as AI and blockchain, is a key prospect for improving the efficiency, security, and competitiveness of virtual banks.

Вступ

Стрімкий розвиток інформаційних технологій, які останніми роками все більше використовуються для надання фінансових послуг призводить до зміни розуміння «банк» населенням. Банки перестають бути тільки банками, з їх традиційного боку. Вони виходять за межі стандартної фінансової галузі, при цьому виходячи на новий рівень функціоналу.

Саме через доступність населенню мережі Інтернет та появою на світ смартфонів, мобільних додатків, онлайн-магазинів, соціальних мереж, стали з'являтися інноваційні продукти банкінгу – необанки, які є набагато зручнішими та швидшими у наданні послуг за традиційні банки, що відомі нам вже багато років.

Розвиток необанків в нашій державі лише на початковому етапі і потребує ще багато удосконалення, зокрема із законодавчого боку.

Саме тому дослідження розвитку необанків є край актуальним на сьогоднішній час.

В даній роботі використано дослідження сучасних дослідників банківського сектору економіки, які відомі своїми дослідженнями перспективами розвитку та проблемами функціонування банків в розрізі сучасних викликів. Це такі вчені як: Смагло О.[1], Соляник Л.Г., Замковий О.І., Водоп'янов В.С., [3], Демчишак Н.Б., Радик В.В., [4], В'язів С., Пасічник І., [5], Попело О.В., Холявко Н.І., Тарасенко А.В. [6], Худолій Ю.С., Гончаров О. Г. [7], Рубанов П. [8], Мулик Т.О., Олійник О.О. [10], Баула О., Лютак О. [11], Лобозинська С.М., Скоморович І.Г., Владичин У.В. [12], Козляченко Е., Березан А. [13], Еркес О., Калита О., Гордієнко Т. [14], Губа М., Лінник А., Колесник Д. [15], Клебан О., Томашівська М., Марутяк Г. [18], Матвійчук Н. М., Теслюк С.А. [26], Просович, О., Чучман, І.-Б., & Грибик, І. [27], Антипенко Н.В. [36], Руденко А.М., Михайленко О.А. [37], Гасій, О., Скорба О., & Рошко Н. [38], Білошапка В.С. [41], Вакуленко О. А. [42], Дмитренко О. В. [43], Гаврилко Т.О. [44], Горбачова О.М. [45].

При цьому, деякі аспекти роботи банківського сектору України, залишаються не вивченими, та потребують подальших досліджень.

Розділ 1. Теоретичні аспекти діяльності віртуальних банків в Україні

З огляду на стрімке зростання технологій, що переформатовують ринок фінансових послуг, виник термін “FinTech” (фінансові технології). Його походження сягає початку 1990-х років, коли компанія Citicorp виступила з ініціативою створення “Financial Services Technology Consortium”. Ця програма мала ключове значення для зміцнення партнерства між гравцями фінансового ринку та інноваційними технологічними компаніями.

Проект “Financial Services Technology Consortium” став знаковою віхою в інтеграції передових технологій у фінансовий сектор. Його головною метою було створення унікального майданчика для обміну новаторськими ідеями, технологіями та готовими рішеннями, що дозволило б фінансовим організаціям успішно адаптуватися до мінливих ринкових умов. Для Citicorp, як одного з лідерів галузі, ця ініціатива була нагодою продемонструвати прагнення до відкритості та співпраці з інноваційними компаніями задля розробки нових рішень, які б повною мірою відповідали потребам клієнтів [1].

Еволюція фінансових інновацій розпочалася з поетапної модернізації банківських операцій та послуг, зокрема тих, що стосувалися обробки платежів, надання кредитів та управління активами.

Відповідно до Закону «Про інноваційну діяльність», інновації охоплюють не лише нові, а й удосконалені конкурентоспроможні технології, продукти та послуги, а також організаційно-технічні рішення. Їхнє призначення – підвищення ефективності виробничих, адміністративних або комерційних процесів. Інноваційна діяльність, по суті, спрямована на впровадження та комерційне використання результатів наукових досліджень і розробок, що є

рушійною силою для створення нових, конкурентоспроможних товарів і послуг [2].

Фінансова інновація зазвичай є невід'ємною частиною банківської інновації. Це пояснюється тим, що банки відіграють центральну роль у фінансовій системі, виконуючи значну частку всіх фінансових операцій. Такі інновації охоплюють нові або вдосконалені продукти, послуги та процеси, що дозволяють банкам підвищувати свою ефективність, знижувати операційні витрати та краще задовольняти потреби клієнтів.

Розглянемо як науковці визначають поняття «банківська інновація» (табл. 1).

Таблиця 1

Сутність поняття «банківська інновація»

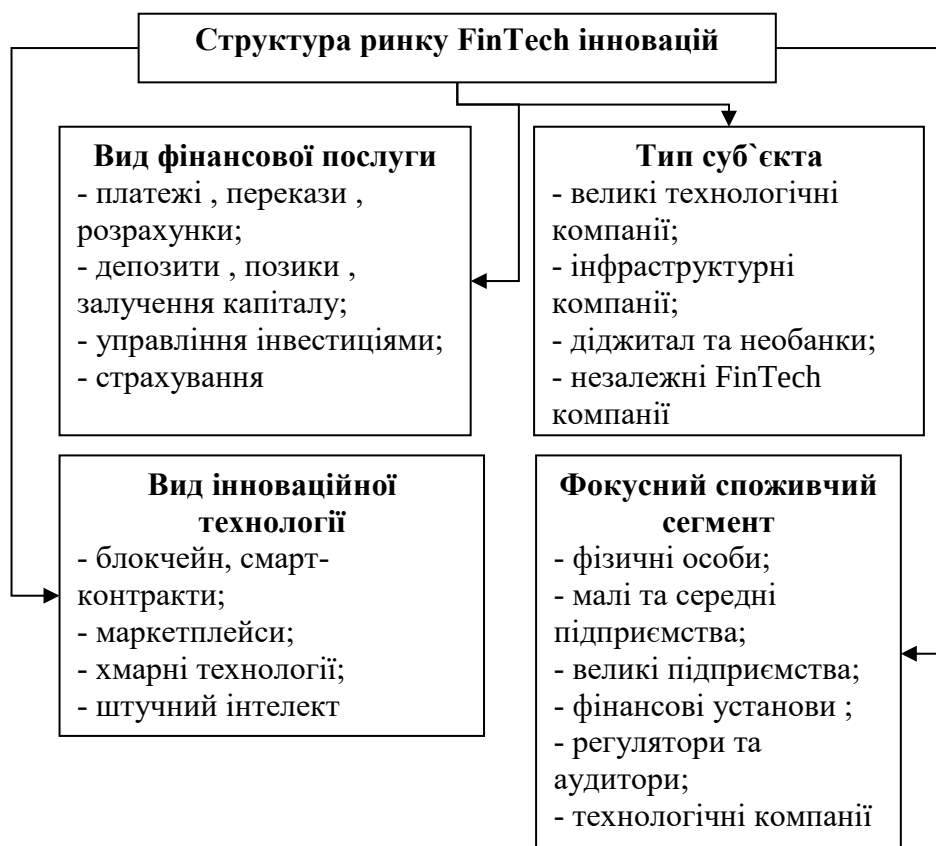
Автор	Визначення
Соляник Л.Г., Замковий О.І., Водоп'янов В.С.[3]	Будь-які нововведення, що змінюють або покращують традиційні фінансові продукти та послуги, а також створюють нові можливості для клієнтів, вважаються банківською інновацією.
Демчишак Н.Б., В.Радик [4].	Банківську інновацію можна охарактеризувати як процес впровадження нових або значно поліпшених фінансових продуктів і послуг. Її мета — підвищити ефективність обслуговування клієнтів та забезпечити банкам стабільну конкурентоспроможність на ринку.
В'язовий С.М., Пасічник І.В. [5]	Банківська інновація визначається як впровадження нових технологій у фінансові операції. Це дозволяє скоротити витрати, прискорити процеси та покращити якість обслуговування клієнтів.
Попело О.В, Холявко Н.І., Тарасенко А.В. [6]	Банківська інновація визначається як процес впровадження нових бізнес-моделей. Це відбувається завдяки змінам у технологіях та потребах споживачів, що зрештою підвищує ефективність фінансових установ.
Худолій Ю. С., Гончаров О. Г. [7]	Банківська інновація охоплює не лише нові продукти та послуги, а й сучасні методи ведення бізнесу та організації роботи, що відповідають актуальним вимогам ринку.

Джерело: побудовано авторами на основі [3; 4; 5; 6; 7]

Фінансові інновації є суттєвими змінами у методах надання фінансових послуг, що базуються на передових технологіях та оригінальних бізнес-моделях. Вони сприяють трансформації традиційних фінансових систем, роблячи фінансові продукти доступнішими, зручнішими та ефективнішими для споживачів. Це визначення охоплює різноманітні аспекти, від вдосконалення платіжних систем і цифровізації банківських послуг до створення нових форм фінансування.

Сучасний фінансовий сектор переживає революційні зміни завдяки розвитку фінансових технологій (FinTech), які докорінно трансформують традиційні методи ведення фінансових справ. FinTech охоплює широкий спектр інноваційних рішень, що змінюють підхід до надання фінансових послуг, спрощуючи доступ до них як для споживачів, так і для бізнесу. Від мобільних платежів до блокчейн-технологій, механізми FinTech відкривають нові можливості для оптимізації фінансових операцій, підвищення прозорості та зниження витрат.

Структуру ринку FinTech інновацій умовно можна поділити на 4 категорії класифікації: вид фінансових послуг , тип суб`єкта , вид інноваційної технології та споживчий сегмент (рис.1).

Рис. 1. Структура ринку FinTech інновацій

Джерело: побудовано авторами на основі [8]

Варто зазначити, що структура ринку FinTech-інновацій, представлена на рисунку 1, є умовною. Через стрімкий розвиток цієї галузі постійно з'являються нові види FinTech-послуг та учасників ринку. Крім того, існуючі технології можуть бути вдосконалені та застосовані у несподіваних сферах.

Існує чимало чинників, що сприяють розвитку електронних банків у світі. Серед них: лояльне державне регулювання, спрощена процедура отримання спеціальних ліцензій для ведення діяльності, мінімізація податкового навантаження, велика кількість зацікавлених інвесторів (навіть на етапі стартапу) та наявність кваліфікованого технічного персоналу.

Рада з фінансової стабільності детально уточнює категорії фінансових послуг, підкреслюючи, що стрімкий розвиток FinTech-інновацій охоплює всі сегменти ринку. Це стосується як послуг для фізичних осіб і домогосподарств, так і для малого, середнього та корпоративного бізнесу, включно з підприємствами та небанківськими фінансовими установами. Таким чином, FinTech-технології суттєво трансформують весь спектр фінансових послуг, адаптуючи їх до нових вимог ринку [9].

Для кращого розуміння механізми FinTech відповідно до трактувань Ради з фінансової стабільності доцільно поділити на кілька категорій:

1. Блокчейн. Ця ключова FinTech-інновація є технологією розподіленого та безпечного обліку транзакцій. Вона складається з блоків даних, що одночасно зберігаються на безлічі пристроїв, що робить інформацію стійкою до маніпуляцій. Блокчейн знайшов застосування не лише у криптовалютах, а й у смарт-контрактах, які забезпечують автоматичне виконання угод за встановленими умовами.

2. Штучний інтелект (ШІ) та машинне навчання відіграють ключову роль у трансформації фінансової галузі. Ці передові технології значно покращують аналіз даних, прогнозування ринкових тенденцій та управління ризиками. Фінансові установи активно використовують алгоритми ШІ для оперативного виявлення аномалій у транзакціях, що є невід'ємним інструментом для запобігання шахрайству. Окрім цього, ШІ дозволяє здійснювати глибокий аналіз поведінки та вподобань клієнтів, створюючи персоналізовані пропозиції, що, своєю чергою, значно підвищує рівень задоволеності споживачів.

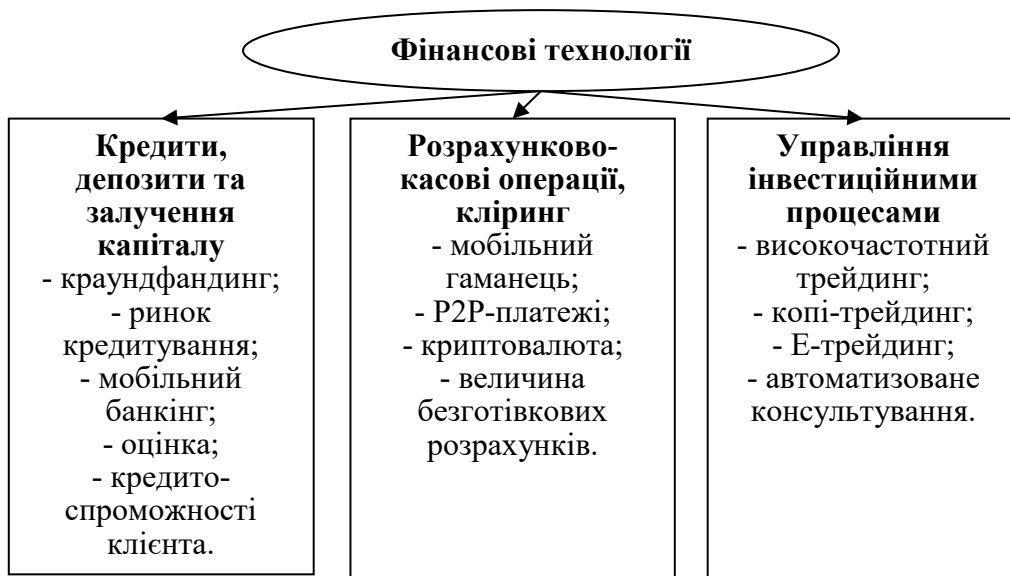
3. Аналітика великих даних (Big Data) дозволяє фінансовим компаніям ефективно обробляти колосальні масиви інформації. Це дає їм змогу отримувати цінні відомості (інсайти), необхідні для ухвалення зважених бізнес-рішень. Завдяки агрегації даних з різноманітних джерел – від соціальних мереж до історії транзакцій та поведінки споживачів – компанії можуть створювати надзвичайно точні прогнози попиту, об'єктивно оцінювати кредитоспроможність і значно покращувати управління ризиками.

4. Мобільні платформи та електронні гаманці. Значення мобільних платформ та електронних гаманців у сучасному фінансовому світі неможливо переоцінити. Вони забезпечують безперешкодний доступ до фінансових послуг, надаючи користувачам можливість здійснювати платежі, грошові перекази та безліч інших операцій безпосередньо зі своїх мобільних пристроїв. Сервіси на кшталт PayPal, Venmo та Revolut демонструють, як швидкість і безпека інтегровані в цифрові рішення, кардинально спрощуючи щоденну взаємодію споживачів із грошима.

5. Робо-консультанти. Робо-консультанти спрощують та автоматизують управління інвестиціями. Вони використовують алгоритми для розробки та підтримки оптимальних інвестиційних портфелів. Клієнти отримують персоналізовані інвестиційні рекомендації за значно нижчою ціною, ніж у традиційних консультантів. Це відкриває двері у світ інвестицій для більшої кількості людей, включаючи тих, хто раніше не мав доступу до таких послуг через обмежені фінансові можливості.

Також пропонуємо ознайомитись із класифікацією фінансових технологій Базельським комітетом із питань банківського нагляду на рис. 2.

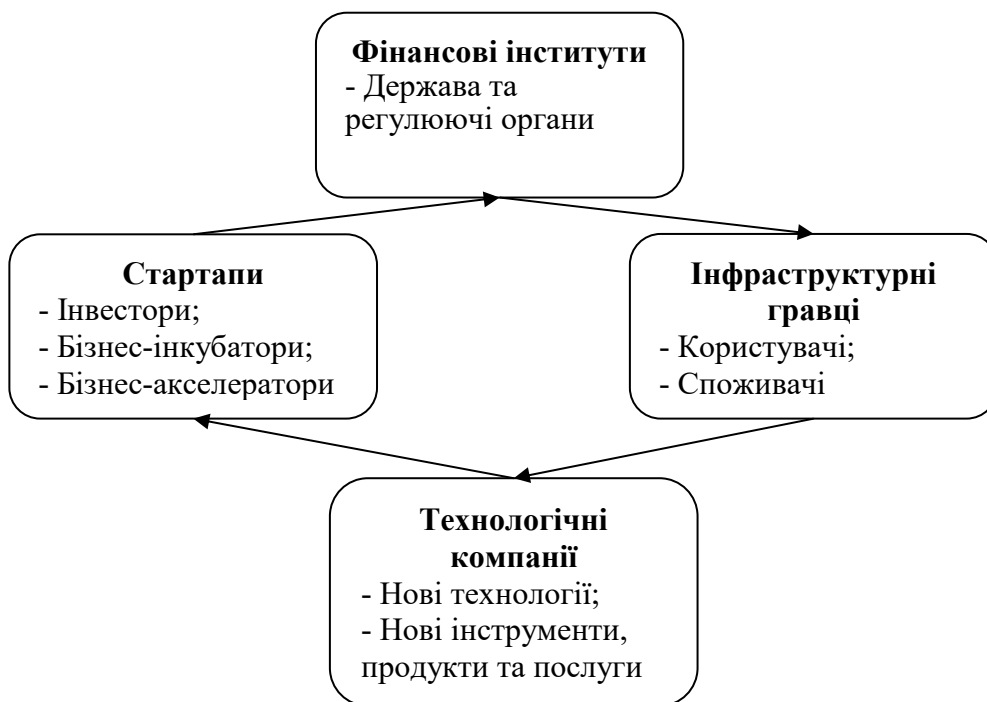
Різні джерела демонструють неймовірну широту та багатогранність напрямків FinTech. Такий диференційований підхід до класифікації свідчить про те, як технологічний прогрес пронизує та перетворює кожен аспект фінансової сфери.

Рис. 2. Класифікація фінтех-продуктів і послуг відповідно до Базельського комітету із питань банківського нагляду

Джерело: побудовано авторами на основі [11]

Варто зазначити, що FinTech діє як складна фінансова екосистема, наочно це зображено на рис.3.

Рис. 3. Складна екосистема FinTech інновацій

Джерело: побудовано авторами на основі [11]

Отже, класифікація FinTech-інновацій переважно базується на типах фінансових послуг, які вони змінюють. Це включає платежі та перекази,

інфраструктурні рішення, управління інвестиціями, страхування, кредитування та заощадження, а також залучення капіталу. Проте, FinTech-інновації не просто модернізують окремі продукти чи процеси; вони трансформують увесь ринок фінансових послуг. Це призводить до появи нових гравців та вимагає перегляду бізнес-моделей від уже існуючих компаній.

Поняття необанк часто використовують як синонім для низки термінів, таких як «віртуальний банк», «мобільний банк», «інтернет-банк», «цифровий банк», «банк-челенджер» чи «директ-банк».

Попри таке розмаїття назв, їхнє спільне значення зводиться до одного: це банк, що функціонує без традиційних фізичних відділень.

Багато вчених займались вивченням даних питань, тому й існують різні тлумачення даних понять.

Зокрема Говорушко Т., Ситник І., Немченко Т. в своїй роботі використовують поняття «віртуальний банк». За ними «віртуальний банк» - це типовий банк, який більш активно використовує можливості інтернет-банкінгу, ніж інші банки» [12].

Козляченко Е. та Березан А. використовують поняття «необанк» та розглядають його як фінансовокредитну установу, яка проводить різного роду банківські операції, при цьому використовує не офісні відділення, а лише віртуальну мережу і сучасні Інтернет-платформи [13].

Еркес О., Калита О. та Гордієнко Т. використовують поняття «директ-банк» і тлумачать його так: директ-банк – це банк, що не має мережі філій та пропонує свої послуги віддалено, через Інтернет-банкінг та телефонний банкінг, а також надає доступ до своїх послуг через банкомати, термінали обслуговування, мобільні та інші додатки [14].

Губа М.О., Лінник А.О., Колесник Д.С у своєму дослідженні дали таке поняття: «Необанк – це модернізований та постійно оновлюваний банкінг з розвиненою сучасною функціональністю, формами зв'язку та передачі даних, включаючи такі основні елементи, як Інтернет (веб-сайти, офіси) та мобільний банк (програми, повідомлення)» [15].

На нашу думку, необанк – це сучасна фінансова установа, що повністю працює в цифровому просторі, не маючи фізичних відділень.

Необанки, як правило, виконують наступні ключові функції (рис. 4).

Згідно з положеннями статті 47 Закону України «Про банки і банківську діяльність» [16] та статті 14 Закону України «Про платіжні послуги» [17], лише традиційні банки мають право відкривати та вести рахунки. Тому, щоб функціонувати легально, необанки в Україні змушені будувати свою діяльність на партнерстві з ліцензованими традиційними банками. Фактично, вони працюють під їхньою ліцензією.

Необанкінг є світовим явищем, що активно розвивається, охоплюючи різноманітні сегменти та банківські моделі на глобальних ринках. Хоча ця банківська революція переважно зосереджувалася в Європі, де Велика Британія, Франція, Фінляндія та Німеччина були першими прикладами, орієнтованими на мобільний зв'язок та досвід користувача, інші регіони демонструють свої унікальні шляхи розвитку. Зокрема, Латинська Америка

переживає надзвичайно динамічну еволюцію, з майже 50 необанків, які здобувають успіх, наслідуючи модель бразильського “Nubank”. Китай, у свою чергу, розвивається особливим чином, створюючи потужні фінансові екосистеми, такі як “Ant Financial” та “WeBank”, які не тільки залучили сотні мільйонів клієнтів і зайняли домінуюче положення в платежах, але й успішно розширили свої послуги на споживче кредитування та інші фінансові продукти.

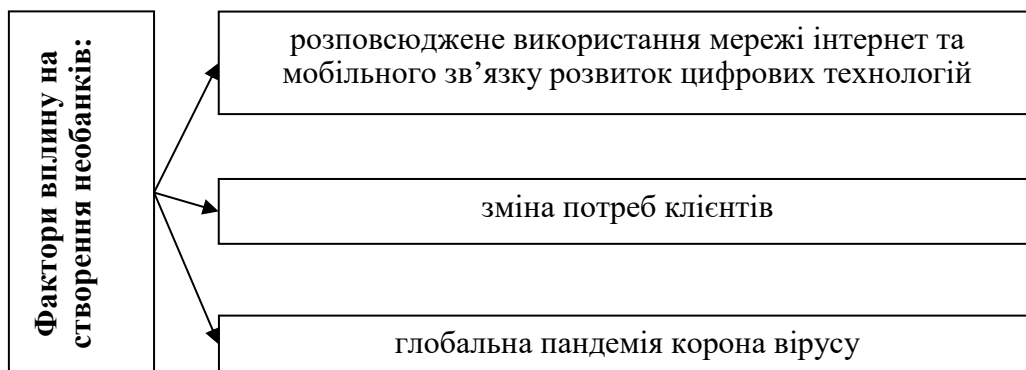

Рис. 4. Функції необанків

Джерело: побудовано авторами на основі [15]

Закордоном історія розвитку необанків почалась ще у 1989 році у Великій Британії. Перший небанк мав назву First Direct. На початку розвитку даний банк працював без фізичних відділень, при цьому цілодобово працюючи із клієнтами за допомогою колл-центру. На сьогоднішній день First Direct це підрозділ HSBC Bank.

Фактори, що найбільше впливають на створення та поширення необанків зображено на рис. 5.

Рис. 5. Основні фактори впливу на створення необанків

Джерело: побудовано авторами на основі [15]

Станом на кінець 2024 року в світі налічується 280 необанків. Найвідоміші з них наведені у табл. 2.

Таблиця 2

Найвідоміші необанки світу

Назва	Рік заснування	Країна
Atom Bank	2014	Велика Британія
Tandem Bank	2013	Велика Британія
Monzo Bank	2015	Велика Британія
Starling Bank	2014	Велика Британія
Simple	2009	Америка
WeBank (перший цифровий банк у Китаї)	2015	Китай
WYbank	2015	Китай
Fidor Bank	2019	Німеччина
N26	2015	Німеччина

Джерело: побудовано авторами на основі [18]

Серед ключових аспектів діяльності необанків можна виділити наступні: нюанси фінансового законодавства, рівень технічної зрілості країни, взаємодія з існуючими банківськими установами та фінтех-сектором, унікальні риси національного фінансового ринку, а також якість та надійність системи захисту прав споживачів.

Відповідно до специфіки роботи, необанки можна поділити на три типи (рис.6):

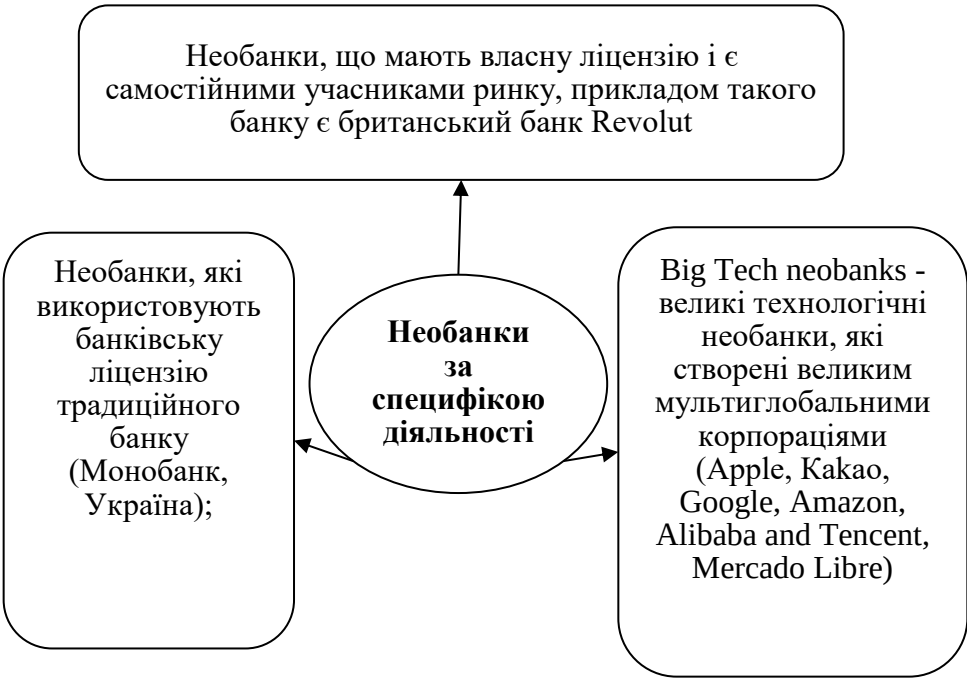

Рис. 6. Необанки за специфікою діяльності

Джерело: побудовано авторами на основі [15]

Необанки, як технологічні компанії, функціонують на основі таких принципів (рис. 7):

Рис. 7. Принципи роботи необанків

Джерело: побудовано авторами на основі [15]

Банківський сектор України також активно долучається до глобальних трендів, проходячи суттєву технологічну трансформацію. Починаючи з 2017 року, українські банки активно впроваджують інноваційні технології у процеси формування, просування та реалізації продуктів. Завдяки цьому в Україні виникла нова, високотехнологічна екосистема, невід'ємною частиною якої стали й необанки.

За даними списку CNBC «250 найкращих фінтех-компаній світу 2024 року» monobank, інноваційний проєкт Universal Bank та IT-компанії Fintech Band займає 35 позицію та є єдиним українським необанком в цьому списку [19].

Сучасний фінансовий ринок зазнає значних трансформацій під впливом технологічного прогресу та зміни споживчих запитів. У цьому контексті необанки швидко завоюють позиції, пропонуючи інноваційні та гнучкі рішення, що відрізняються від традиційних банківських установ.

Основні переваги та недоліки необанків зображено на рис. 8.

Рис. 8. Переваги та недоліки небанків

Джерело: побудовано авторами на основі [15]

Незважаючи на деякі перешкоди, небанкінг – це інновація, що активно розвивається, яка й надалі буде надавати клієнтам доступні банківські послуги, змінюючи банківський сектор. За прогнозами порталу Statista онлайн-банкінг у 2025 році буде охоплювати близько 22% населення України (для порівняння, відсоток охоплення у 2021 році складав 15%) [20].

Звіт Digital 2025, опублікований у березні 2025 року, свідчить, що на початок 2025 року 82,4% населення України є інтернет-користувачами. Цей показник розглядається як важлива передумова для інтенсифікації розвитку послуг онлайн-банкінгу [21].

Саме переваги небанків стали головною причиною такого інтенсивного зростання кількості інтернет-користувачів.

Станом на 01.01.2025 на території України функціонують наступні небанкни: “Monobank”, “O.bank”, “Izibank” та «Власний рахунок» (табл. 3).

Таблиця 3

Основні вихідні дані небанків України (станом на 1.01.2025)

Назва банку	Рік заснування	Юридична назва материнського банку	Клієнти
Monobank	2017	Акціонерне Товариство «Універсал Банк» входить до групи ТАС	Близько 9,5 мільйонів Фізичні особи, Фізичні особи підприємці, Юридичні особи
O.Bank	2020	Акціонерне Товариство «Ідея Банк»	Немає публічних даних стосовно кількості клієнтів Фізичні особи
Izibank	2021	Акціонерне Товариство «ТАСКОМБАНК»	~500 000 (на червень 2023 року, точніші дані на 01.01.2025 відсутні) Фізичні особи
Банк Власний Рахунок (BVR)	2021	Публічне Акціонерне Товариство «БАНК ВОСТОК»	Немає публічних даних стосовно кількості клієнтів Фізичні особи

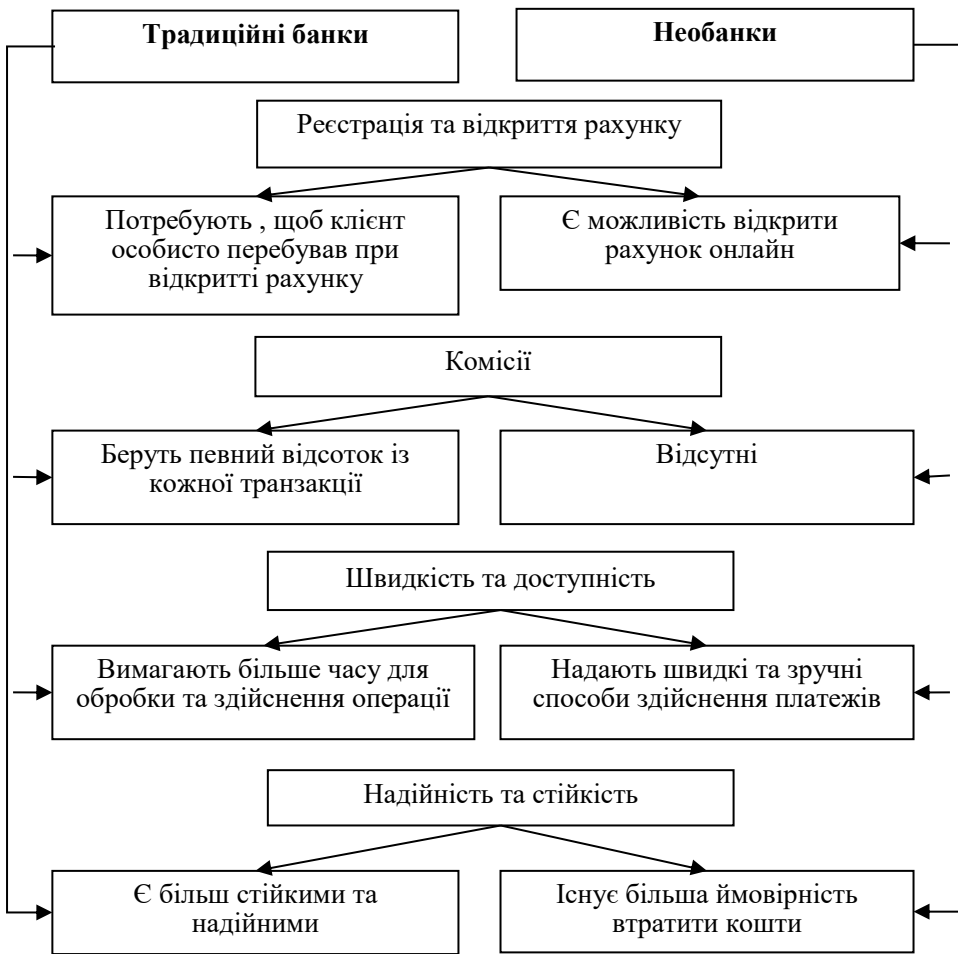
Джерело: побудовано авторами на основі: [22; 23; 24; 25]

Згідно з табл. 3, Монобанк, що працює за ліцензією АТ «Універсал Банк», є лідером в Україні за кількістю клієнтів і розвиненістю.

Монобанк, заснований у 2017 році та працюючий за ліцензією “Universal Bank”, став першим і найпопулярнішим необанком в Україні. Його успіх зумовлений широким спектром послуг для фізичних та юридичних осіб, включаючи платежі, перекази, кредити, розстрочки, депозити, кешбек, а також додаткові опції, як-от автоцивілка та eSIM-картки. Банк також приваблює клієнтів високими депозитними ставками, що сягають 16% річних, одними з найвищих на ринку. Монобанк активно розвивається, постійно розширюючи свою пропозицію.

До 2024 року в Україні функціонував також необанк Sportbank, який функціонував на ліцензії АТ «ТАСКОМБАНК»., але 17.04.2024 банком було прийняте рішення припинити розвиток продукту Sportbank. Прийняте рішення припинення залучення нових клієнтів та переведення існуючих клієнтів до застосунку TAS2U.

Як і традиційні банки, необанки пропонують широкий спектр фінансових послуг, включаючи депозити, кредитування, інвестування та платежі. Проте, ключові відмінності між ними криються у їхньому функціоналі (рис. 9).

Рис. 9. Відмінності між традиційними банками та необанками

Джерело: побудовано авторами на основі [26]

Також відмінною послугою у необанків від традиційних банків є кешбек. У таблиці 4 наведено параметри послуг, що надаються необанками України.

Таблиця 4

**Порівняння параметрів послуг, що надаються необанками України
(станом на 01.06.2025)**

Назва банку	Максимальна ставка за депозитом	Максимальна ставка за кредитом	Пільговий період	Кредитний ліміт	Кешбек
Monobank	До 15–16% (на 12 міс.)	~60–70% (ефективна)	До 62 днів	До 500 000 грн	До 20% (на обрані категорії)
O.Bank	До 15% (на 12 міс.)	~60–75% (ефективна)	До 62 днів	до 100 000 грн.	2–5%, 10–30% на Google сервіс
Izibank	До 15.5% (на 12 міс.)	~60–75% (ефективна)	До 62 днів	від 500 до 150 000 грн.	1% на всі покупки та 2% п'ятничний або щомісяця підвищений % на нові категорії
Банк Власний Рахунок (BVR)	До 15–16% (на 12 міс.)	~65–80% (ефективна)	До 62 днів	до 100 000 грн.	кешбек балами за розрахунки у Сільпо без обмежень по сумі

Джерело: побудовано авторами на основі: [22; 23; 24; 25]

Більшість українських необанків, таких як Monobank, O.Bank, Izibank та Банк Власний Рахунок, демонструють схожі продуктові лінійки та умови, що свідчить про високу конкуренцію на ринку.

Максимальні ставки за депозитами у гривні є досить конкурентними та коливаються в межах 15–16% річних. Це відображає загальну ринкову ситуацію в Україні та політику Національного банку.

Усі банки пропонують кредитні картки з пільговим періодом до 62 днів. Ефективні ставки за кредитами є високими (близько 60–80% річних), що є характерним для споживчих кредитів в Україні. Але дещо вирізняє Монобанк, він надає кредитний ліміт до 500 000 грн.

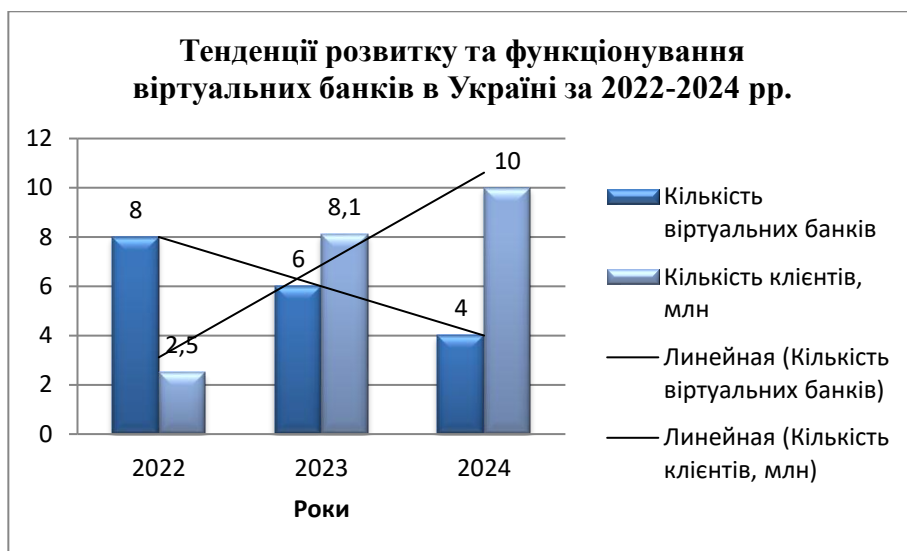
Розділ 2. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку віртуальних банків

Інтернет-банки, також відомі як цифрові або віртуальні, трансформують сучасну фінансову систему, представляючи собою інноваційну парадигму у сфері фінансових послуг.

Основна відмінність віртуальних банків полягає в їхній повністю онлайн-моделі надання послуг. Це робить їх особливо привабливими для людей, які активно користуються інтернетом і мобільними технологіями. Ключовий

аспект їхнього успіху – це максимальна зручність для клієнтів. Вони можуть здійснювати всі операції та отримувати необхідні послуги в будь-який час і з будь-якого місця, що забезпечує гнучкість і повну відповідність сучасному ритму життя.

На рис. 10 зображено тенденції розвитку та функціонування віртуальних банків в Україні за 2022–2024 рр.

Рис. 10. Тенденції розвитку та функціонування віртуальних банків в Україні за 2022–2024 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі [27]

Згідно даних рисунка 10 можемо прослідкувати тенденцію до зменшення кількості віртуальних банків в Україні. Протягом 2022–2024 років з 8 банків у 2022 році їхня кількість зменшилася до 6 у 2023 і до 4 у 2024 році.

Попри зменшення кількості банків, загальна кількість клієнтів віртуальних банків зростає в чотири рази за два роки: з 2,5 млн у 2022 році до 10 млн у 2024 році. Це вражаючий показник, який свідчить про високий попит на цифрові банківські послуги.

Таке стрімке зростання кількості клієнтів майже повністю пояснюється домінуючою позицією Monobank. У той час як інші необанки або зменшували кількість клієнтів, або їхня частка на ринку була незначною, Monobank активно нарощував свою базу, досягнувши понад 9 мільйонів активних клієнтів до кінця 2024 року.

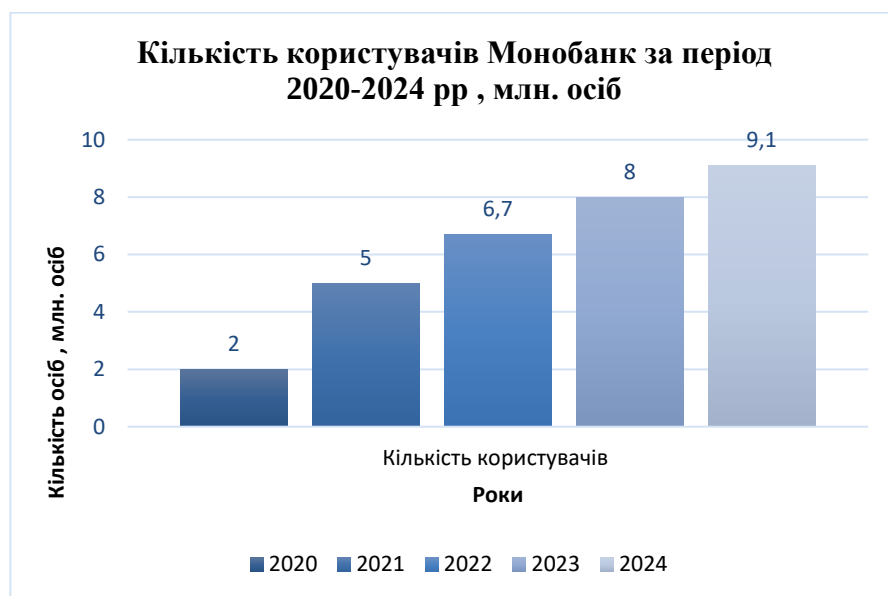
Monobank швидко здобув популярність серед українців з кількох причин:

- інноваційне віддалене обслуговування, яке було новим підходом для українського банківського ринку;
- пропозиція кешбеку реальними грошима, що було значно привабливіше для споживачів, ніж бонуси чи інші заохочення;
- унікальний та зручний мобільний додаток, який встановив високі стандарти якості для мобільного банкінгу.

Вже у травні 2019 року Monobank залучив мільйон користувачів, а до березня 2020 року їхня кількість зросла до двох мільйонів. Цікаво, що до 2020 року Fintech Band вклала в Monobank близько 5 млн дол. США, а власник АТ «Універсал Банк» додав ще майже 4 млн дол.США інвестицій [28].

Кількість користувачів Monobank з роками тільки збільшується. Детальніше тенденцію користувачів можна побачити на рис.11.

Дані на рисунку чітко ілюструють феноменальний успіх Монобанку у залученні та утриманні клієнтів в Україні. За чотири роки банк зміг збільшити свою клієнтську базу майже в 4.5 рази, що свідчить про його лідерські позиції у сегменті необанкінгу та високу конкурентоспроможність на українському фінансовому ринку.

Рис. 11. Кількість користувачів Монобанк за період 2020–2024 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі [29]

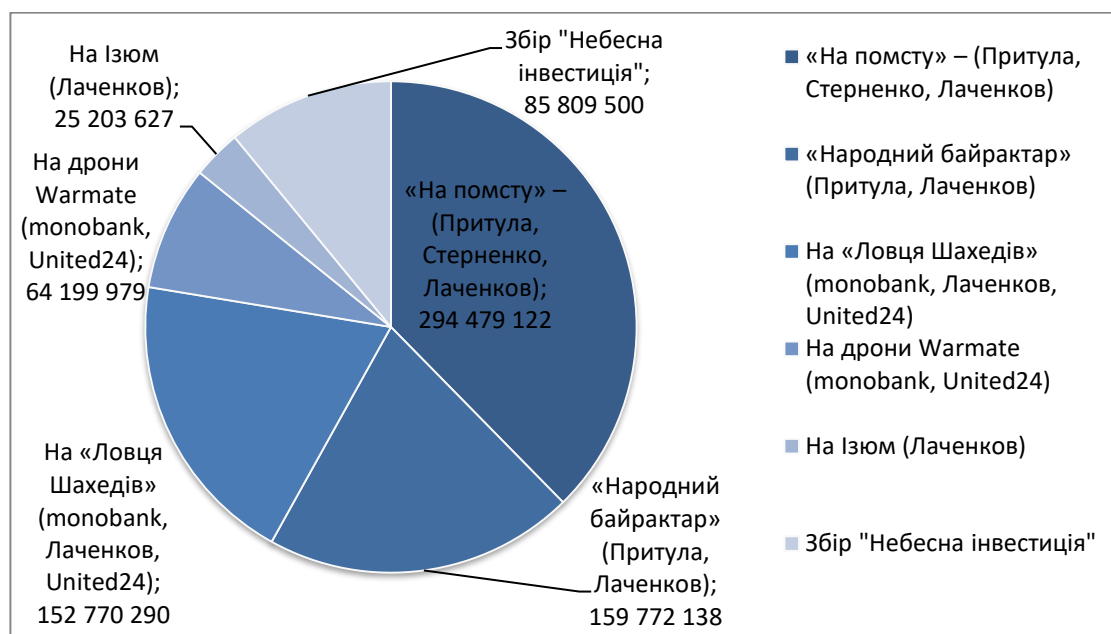
Монобанк демонструє свою перспективність та значущість для української банківської системи. Станом на грудень 2024 року кількість активних карток у клієнтів банку досягла 7 мільйонів. Таким чином, за відносно короткий період, Монобанк зумів випередити «Ощадбанк» (з 6,3 млн карток), проте лідерство за кількістю карток в Україні все ще утримує «ПриватБанк» (26,5 млн карток).

До кінця першого кварталу 2025 року Монобанк видав кредитів на загальну суму 2,8 млрд. грн, з яких 2,4 млрд. грн припадає на овердрафти, а 0,4 млрд. грн – на розстрочки [29].

Наразі функція «Банка» від Монобанку користується величезною популярністю. Спершу розроблена як гнучкий короткостроковий депозит для індивідуального управління коштами, з початком повномасштабного вторгнення вона трансформувалася на потужний інструмент волонтерського руху та ефективний засіб допомоги армії. Сьогодні сотні волонтерів використовують «Банки» для збору коштів на різноманітні потреби – від підтримки військових до допомоги ВПО, постраждалим, ветеранам та

тваринам. Можливість поповнення за одним посиланням робить цей формат надзвичайно зручним та ефективним для поточних реалій.

Наймасштабніші збори через банку Монобанк (рис.12)

Рис. 12. Наймасштабніші збори через банку Монобанк, грн

Джерело: побудовано авторами на основі [30]

Збір «Небесна інвестиція» є черговим яскравим прикладом того, як українське суспільство через інструменти на кшталт «Банки» від Monobank продовжує потужно підтримувати Збройні Сили України, оперативно реагуючи на актуальні потреби фронту.

Монобанк – це не просто перспективний, а й ключовий проєкт для української банківської системи. Він слугує орієнтиром для інших фінансових установ, показуючи, яких висот можна досягти завдяки застосуванню новітніх ІТ-технологій та постійному тестуванню інноваційних банківських продуктів.

Монобанк встановлює надзвичайно високий стандарт клієнтського сервісу, до якого мають прагнути як інші банки, так і небанківські організації. Завдяки цілодобовому доступу до мобільного застосунку клієнти можуть здійснювати будь-які банківські операції в будь-який час. Це дозволяє їм значно економити час, уникнувши необхідності відвідувати відділення для безготівкових операцій.

АТ «Універсал Банк» – це український комерційний банк із багаторічною історією, який нині є одним із ключових гравців на фінансовому ринку України, значною мірою завдяки своєму стратегічному партнерству з необанком Monobank.

Банк був заснований 20 січня 1994 року в Тернополі під назвою ВАТ «Банк Універсальний». Важливою віхою в його розвитку стало приєднання до фінансово-промислової групи «ТАС» Сергія Тігіпка у грудні 2016 року.

Переломним моментом для «Універсал Банку» став 2017 рік, коли у співпраці з командою Fintech Band, очолюваною Дмитром Дубілетом, було запущено Monobank. Цей проєкт став першим віртуальним банком в Україні, що дозволило «Універсал Банку» виступати ліцензійною платформою для інноваційного цифрового банкінгу без фізичних відділень. Завдяки Monobank, «Універсал Банк» стрімко наростив клієнтську базу, ставши лідером серед необанків в Україні.

З 2019 року «Універсал Банк» отримав статус системно важливого банку, що підкреслює його значущість для стабільності національної фінансової системи. У 2023 році банк також підтвердив свої сильні позиції, ставши другим за кількістю активних карток в Україні.

«Універсал Банк» – це сучасний універсальний банк, що надає широкий спектр послуг фізичним та юридичним особам. Стратегічне спрямування – якісне обслуговування українського бізнесу. Завдання банку – постійне удосконалення банківських взаємин із клієнтами всіх рівнях співробітництва із нею [31].

Далі ми проаналізуємо фінансовий стан АТ «Універсал Банк» використовуючи його річні звіти за 2022, 2023 та 2024 роки.

Розпочнемо аналіз фінансового стану АТ «Універсал Банк» з горизонтального аналізу його активів протягом 2022–2024 років (табл. 5).

Горизонтальний аналіз активів за аналізований період показує стійке та значне зростання економічного потенціалу банку. Загальна сума активів зросла з 86 559 232 тис. грн у 2022 році до 119 822 713 тис. грн у 2023 році, демонструючи вражаючий приріст у 38,43%. Ця позитивна тенденція продовжилася і в 2024 році, коли активи досягли до 146 678 600 тис. грн, збільшившись на 22,41% порівняно з попереднім роком. Таке послідовне зростання свідчить про ефективне управління.

Розглядаючи ключові статті активів, помітною є динаміка статті «Грошові кошти та їх еквіваленти». У 2023 році ця стаття зазнала несподіваного зменшення на 42,35% однак, у 2024 році відбулося різке відновлення та зростання на 287,28%, вказуючи на суттєве накопичення ліквідних коштів.

Стаття балансу «Кредити та заборгованість клієнтів» виступає одним з основних драйверів зростання загальних активів, збільшившись на 58,00% у 2023 році та на 44,70% у 2024 році. Це свідчить про активну кредитну діяльність або розширення клієнтської бази компанії.

Паралельно, стаття «Інвестиції в цінні папери» також демонструють помітне зростання – на 16,00% у 2023 році та на 13,27% у 2024 році, що підкреслює стратегію диверсифікації активів та отримання інвестиційного доходу.

Стаття балансу «Кредити та заборгованість банків» значно зросла на 104,46% у 2023 році, що може вказувати на залучення додаткових фінансових ресурсів для розвитку, тоді як у 2024 році зростання сповільнилося до 0,67%, сигналізуючи про стабілізацію або зміну фінансової політики.

Важливим показником розвитку є значне зростання статті «Основні засоби та нематеріальні активи» – на 199,05% у 2023 році та на 18,79% у 2024 році.

Таблиця 5

**Горизонтальний аналіз активів, АТ «Універсал Банк»
у 2022–2024 рр., тис. грн**

Активи	2022	2023	2024	Відхилення (+,- тис. грн)		Відхилення (%)	
				2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Грошові кошти та їх еквіваленти	19723002	31092682	44032949	-8353322	32663269	-42,35%	287,28%
Кредити та заборгованість банків	2929520	5989702	6029883	3060182	40181	104,46%	0,67%
Кредити та заборгованість клієнтів	17876206	28244097	40870440	10367891	12626343	58,00%	44,70%
Інвестиції в цінні папери	34349384	39846436	45135051	5497052	5288615	16,00%	13,27%
Похідні фінансові активи	313527	0	0	-313527	0	-100,00%	0,00%
Інвестиційна нерухомість	64881	65384	72832	503	7448	0,78%	11,39%
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	326	326	326	0	0	0,00%	0,00%
Відстрочений податковий актив	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Основні засоби та нематеріальні активи	225025	672948	799385	447923	126437	199,05%	18,79%
Інші активи	11058202	13882791	9710690	2824589	-4172101	25,54%	-30,05%
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	19159	28347	27044	9188	-1303	47,96%	-4,60%
Баланс	86559232	119822713	146678600	33263481	26855887	38,43%	22,41%

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Аналіз активів підтверджує, що АТ «Універсал Банк» демонструє динамічний розвиток та ефективно управляє своїми ресурсами. Основні драйвери зростання – це розширення кредитного портфеля та активні інвестиції в цінні папери.

Загалом динаміка активів АТ «Універсал Банк» має позитивну тенденцію, що можна візуально побачити на рис. 13.

Рис. 13. Динаміка активів АТ «Універсал Банк»

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Проведемо також вертикальний аналіз активів АТ «Універсал Банк» за аналізований нами період, щоб краще зрозуміти за рахунок зростання чого збільшились активи (табл. 6).

Аналіз питомої ваги статей активів АТ «Універсал Банк» за період 2022–2024 років свідчить про структурні зміни в балансі банку.

Спостерігається чітке збільшення частки статті балансу «Грошові кошти та їх еквіваленти», яка зросла з 22,79% до 30,02% за аналізований період. Це демонструє нарощування банком ліквідності, що є критично важливим для банківської установи.

Ще однією ключовою тенденцією є постійне зростання питомої ваги статті балансу «Кредити та заборгованість клієнтів», що збільшилася з 20,65% у 2022 році до 27,86% у 2024 році. Це підтверджує, що кредитування залишається основним і все більш пріоритетним напрямком діяльності АТ «Універсал Банк», формуючи значну частину його активів та забезпечуючи основний дохід.

Загалом, горизонтальний аналіз показує, що АТ «Універсал Банк» проводить послідовну політику щодо зміни структури своїх активів, віддаючи перевагу нарощуванню ліквідності та посиленню свого основного бізнесу – кредитування. Ця трансформація свідчить про зміцнення позицій банку та його адаптацію до сучасних вимог ринку.

Проведемо також горизонтальний аналіз зобов'язань, АТ «Універсал Банк» у період 2022–2024 рр. (табл. 7).

Вертикальний аналіз структури зобов'язань АТ «Універсал Банк» за період 2022–2024 років демонструє чітку та позитивну тенденцію до зміцнення фінансової стабільності банку через зростання питомої ваги найбільш надійних та стабільних джерел фінансування.

Таблиця 6

**Горизонтальний аналіз активів, АТ «Універсал Банк»
у 2022–2024 рр., тис. грн**

Активи	2022	2023	2024	Відхилення (+, - %)	
				2023 до 2022	2024 до 2023
Грошові кошти та їх еквіваленти	22,79%	25,95%	30,02%	3,16%	4,07%
Кредити та заборгованість банків	3,38%	5,00%	4,11%	1,61%	-0,89%
Кредити та заборгованість клієнтів	20,65%	23,57%	27,86%	2,92%	4,29%
Інвестиції в цінні папери	39,68%	33,25%	30,77%	-6,43%	-2,48%
Похідні фінансові активи	0,36%	0,00%	0,00%	-0,36%	0,00%
Інвестиційна нерухомість	0,07%	0,05%	0,05%	-0,02%	0,00%
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Відстрочений податковий актив	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Основні засоби та нематеріальні активи	0,26%	0,56%	0,54%	0,30%	-0,02%
Інші активи	12,78%	11,59%	6,62%	-1,19%	-4,97%
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	0,02%	0,02%	0,02%	0,00%	-0,01%
Баланс	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Таблиця 7

**Горизонтальний аналіз зобов'язань, АТ «Універсал Банк»
у 2022–2024 рр., тис. грн**

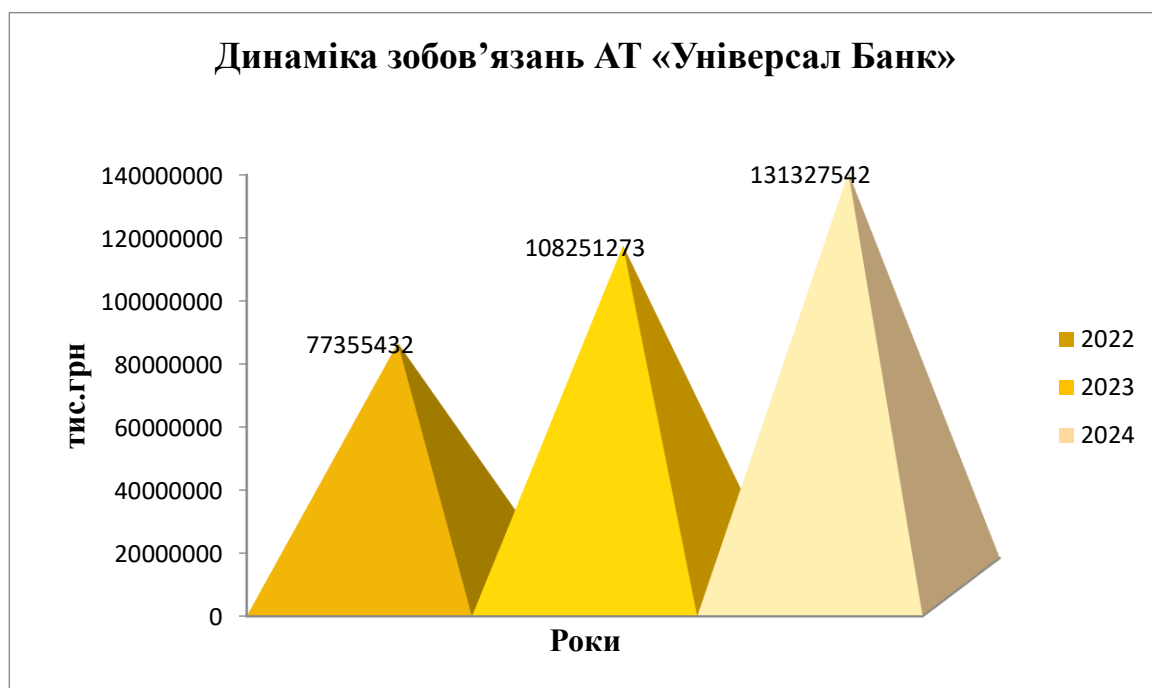
Зобов'язання	2022	2023	2024	Відхилення (+, - тис. грн)		Відхилення (%)	
				2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Кошти банків	350269	1029853	148857	679584	-880996	194,02%	-85,55%
Кошти клієнтів	69412909	94281136	120822452	24868227	26541316	35,83%	28,15%
Похідні фінансові зобов'язання	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Відстрочені податкові зобов'язання	55102	61294	118850	6192	57556	11,24%	93,90%
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	571710	2238130	2635148	1666420	397018	291,48%	17,74%
Резерви за зобов'язаннями	99492	101	264412	-99391	264311	-99,90%	261694,06%
Інші зобов'язання	6865950	10640759	7337823	3774809	-3302936	54,98%	-31,04%
Баланс	77355432	108251273	131327542	30895841	23076269	39,94%	21,32%

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Ключовим аспектом є домінуюча та зростаюча частка статті баланку «Кошти клієнтів». Ця стаття, яка є фундаментальною для банківської діяльності, послідовно збільшувалася, демонструючи 35,83% приросту у 2023 році та 28,15% у 2024 році. Це свідчить про високий рівень довіри клієнтів до АТ «Універсал Банк» та його ефективну політику із залучення депозитів.

Також помітним є зростання статті «Зобов’язання щодо поточного податку на прибуток» (на 291,48% у 2023 році), що є прямим наслідком значного збільшення прибутковості банку.

Для кращого візуального сприйняття відобразимо динаміку зобов’язань, АТ «Універсал Банк» у форматі діаграми (рис. 14).

Рис. 14. Динаміка зобов’язань АТ «Універсал Банк»

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Нами також був проведений вертикальний аналіз зобов’язань, АТ «Універсал Банк» (табл. 8).

Аналіз табл. 8 дає нам можливість чітко відслідкувати домінуючу роль статті «Кошти клієнтів» у структурі зобов’язань банку.

Протягом усього періоду вони становлять левову частку, понад 87%, і їхня питома вага демонструє позитивну динаміку у 2024 році. Після незначного зменшення до 87,09% у 2023 році порівняно з 89,73% у 2022 році, частка коштів клієнтів зросла до 92,00% у 2024 році. Таке зростання підкреслює високу довіру до банку та його здатність ефективно залучати та утримувати кошти вкладників, що є найбільш стабільним та економічно вигідним джерелом фінансування для комерційного банку.

Таблиця 8

**Вертикальний аналіз зобов'язань, АТ «Універсал Банк»
у 2022–2024 рр., тис. грн**

Зобов'язання	2022	2023	2024	Відхилення (+, - %)	
				2023 до 2022	2024 до 2023
Кошти банків	0.45%	0.95%	0,11%	0,50%	-0,84%
Кошти клієнтів	89.73%	87.09%	92,00%	-2,64%	4,91%
Похідні фінансові зобов'язання	0.00%	0.00%	0,00%	0,00%	0,00%
Відстрочені податкові зобов'язання	0.07%	0.06%	0,09%	-0,01%	0,03%
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	0.74%	2.07%	2,01%	1,33%	-0,06%
Резерви за зобов'язаннями	0.13%	0.00%	0,20%	-0,13%	0,20%
Інші зобов'язання	8.88%	9.83%	5,59%	0,95%	-4,24%
Баланс	100.00%	100.00%	100,00%	0,00%	0,00%

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Динаміка статті «Кошти банків» є більш змінною: їхня частка зросла з 0,45% у 2022 році до 0,95% у 2023 році, що може свідчити про тимчасове збільшення залучення міжбанківських ресурсів.

Проте, у 2024 році їхня питома вага різко скоротилася до 0,11%, що вказує на зменшення залежності банку від міжбанківського ринку.

Можна зробити висновок про значне посилення залежності банку від коштів клієнтів як основного та найнадійнішого джерела фінансування.

Це робить ресурсну базу банку більш стабільною та зменшує його вразливість до коливань на міжбанківському ринку.

Для повного аналізу проведемо також горизонтальний аналіз власного капіталу банку (табл. 9).

Горизонтальний аналіз власного капіталу АТ «Універсал Банк» за період з 2022 по 2024 рік показує стійке та значне зростання, що є позитивним індикатором фінансової міцності та стабільності банку.

Загальний обсяг власного капіталу послідовно зростає: на 25,72% у 2023 році і ще на 32,66% у 2024 році, досягнувши 15 351 058 тис. грн.

Це свідчить про ефективне управління та високу прибутковість діяльності банку.

Важливо відзначити, що це зростання відбувається без залучення додаткових інвестицій у статутний капітал чи емісійних різниць, які залишалися незмінними протягом усього періоду.

Основними джерелами збільшення власного капіталу є внутрішні резерви. Зокрема, стаття «Резервні та інші фонди банку» показали значне зростання на 329,26% у 2023 році та на 63,86% у 2024 році, що вказує на ефективну стратегію банку.

Динаміка статті «Нерозподілений прибуток» є нестабільною: після незначного зниження у 2023 році у 2024 році він демонструє значне зростання

на 105,12%. Це є прямим підтвердженням високої операційної ефективності та значного рівня прибутковості банку в останньому періоді.

Таблиця 9

**Горизонтальний аналіз власного капіталу , АТ «Універсал Банк»
у 2022–2024рр., тис. грн**

Власний капітал	2022	2023	2024	Відхилення (+,- тис. грн)		Відхилення (%)	
				2023 до 2022	2024 до 2023	2023 до 2022	2024 до 2023
Статутний капітал	4202672	4202672	4202672	0	0	0,00%	0,00%
Емісійні різниці	1912465	1912465	1912465	0	0	0,00%	0,00%
Резервні та інші фонди банку	655659	2814473	4611711	2158814	1797238	329,26%	63,86%
Резерви переоцінки	274190	844592	937643	570402	93051	208,03%	11,02%
Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)	2158814	1797238	3686567	-361576	1889329	-16,75%	105,12%
Баланс	9203800	11571440	15351058	2367640	3779618	25,72%	32,66%

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Таким чином, АТ «Універсал Банк» успішно нарощує свій капітал переважно за рахунок реінвестованого прибутку, що значно підвищує його стійкість до несприятливих економічних умов.

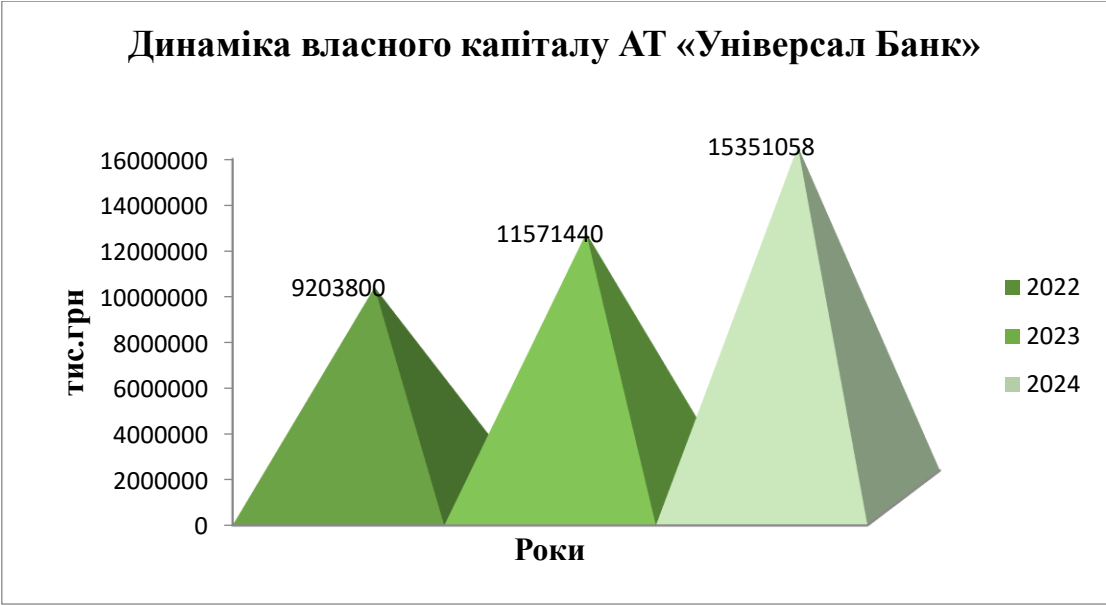
Із проведеного нами горизонтального аналізу власного капіталу банку можна побачити, що загальна сума власного капіталу зростала (для кращого візуального сприйняття зростання зображено на (рис.15).

Для детальнішого розуміння структури власного капіталу банку , проведено вертикальний аналіз його капіталу (табл. 10).

Із проведеного нами вертикального аналізу власного капіталу можна зробити висновок про послідовне зменшення відносної частки статутного капіталу та емісійних різниць у загальній структурі власного капіталу.

Частка статутного капіталу скоротилася з 45,66% у 2022 році до 27,38% у 2024 році, а емісійних різниць – з 20,78% до 12,46%. Це вказує на те, що зростання власного капіталу банку відбувається за рахунок внутрішніх джерел, а не за рахунок додаткових внесків акціонерів.

Варто відмітити, що спостерігається значне збільшення частки статті «Резервні та інші фонди банку». Її питома вага зросла з 7,12% у 2022 році до 30,04% у 2024 році. Це свідчить про активне формування банком резервів з прибутку, що значно посилює його фінансову стійкість і забезпечує додатковий захист від ризиків.

Рис. 15. Динаміка власного капіталу АТ «Універсал Банк»
Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Таблиця 10

**Вертикальний аналіз власного капіталу , АТ «Універсал Банк»
у 2022–2024 рр., тис. грн**

Власний капітал	2022	2023	2024	Відхилення (+, - %)	
				2023 до 2022	2024 до 2023
Статутний капітал	45,66%	36,32%	27,38%	-9,34%	-8,94%
Емісійні різниці	20,78%	16,53%	12,46%	-4,25%	-4,07%
Резервні та інші фонди банку	7,12%	24,32%	30,04%	17,20%	5,72%
Резерви переоцінки	2,98%	7,30%	6,11%	4,32%	-1,19%
Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)	23,46%	15,53%	24,02%	-7,92%	8,48%
Баланс	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

Перейдемо до аналізу дотримання Акціонерним товариством «Універсал Банк» економічних нормативів, встановлених регулятором банківської діяльності України – Національним банком України (табл. 11).

АТ «Універсал Банк» демонструє відповідність усім ключовим нормативам, встановленим НБУ, протягом усього аналізованого періоду. Це свідчить про високий рівень фінансової дисципліни та ефективне управління ризиками.

Регулятивний капітал (Н1) стабільно перевищує встановлені 200 млн грн, сягаючи понад 14 млрд. грн. у 2023 та 2024 роках. Нормативи достатності капіталу (Н2, Н3, НРК, НК1) також значно перевищують мінімальні вимоги (10%, 7%, 8,5%, 7,5% відповідно), що підтверджує міцну капітальну базу банку та його здатність ефективно покривати потенційні ризики.

Це надає банку значний запас міцності та можливість для подальшого розвитку.

Таблиця 11

Динаміка економічних нормативів АТ «Універсал банк» за період

Назва нормативу		Станом на:		
		31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
Н1	регулятивний капітал, не менше 200 млн грн;	9 603 454	14 618 352	14 219 578
Н2	норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу, не менше 10 відсотків;	25,52	24,97	–
Н3	норматив достатності основного капіталу, не менше 7 відсотків;	17,32	14,33	–
Н_{рк}	норматив достатності регулятивного капіталу, не менше 8,5 відсотків;	–	–	16,40
Н_{к1}	норматив достатності капіталу 1 рівня, не менше 7,5 відсотків;	–	–	16,40
Н7	норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (на одного контрагента), не більше 25 відсотків	14,79	12,75	14,47
Н8	норматив великих кредитних ризиків не більше 8- кратного розміру регулятивного капіталу	65,72	68,72	85,37
Н9	норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, не більше 25 відсотків	1,85	1,11	0,05
Н11	норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою, не більше 15 відсотків;	0,00	0,00	0,00
Н12	норматив загальної суми інвестування, не більше 60 відсотків;	0,00	0,00	0,00
Л13-1	норматив ризику загальної довгої відкритої валютної позиції, не більше 5 відсотків;	0,9026	0,3333	1,0227
Л13-2	норматив ризику загальної короткої відкритої валютної позиції, не більше 5 відсотків;	0,0000	1,9628	0,0000
LCR_{вв}	норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами, не менше 100 відсотків;	540,4163	379,2404	283,1445
LCR_{ів}	норматив коефіцієнта покриття ліквідності в іноземній валюті, не менше 100 відсотків.	741,2126	555,7972	598,8410
NSFR	Коефіцієнт чистого стабільного фінансування не менше 100%	195,5444	188,2769	182,1543

Джерело: побудовано авторами на основі [34]

Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н7) стабільно утримується значно нижче 25%, а його абсолютне значення (Н9) демонструє суттєве зниження з 1,85% у 2022 році до

0,05% у 2024 році. Це свідчить про посилення контролю та зниження ризиків, пов'язаних із внутрішніми операціями.

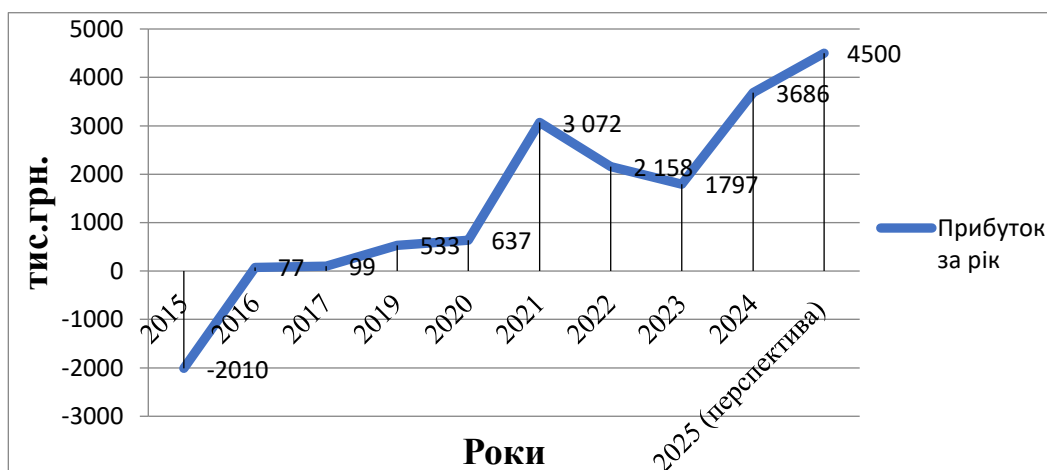
Коефіцієнти покриття ліквідністю за всіма валютами (LCR_{ВВ}) та в іноземній валюті (LCR_{ів}) у разі перевищують мінімальні 100%, що є ознакою абсолютної здатності банку виконувати свої короткострокові зобов'язання навіть у нестабільних умовах економіки. Незважаючи на певне зниження цих коефіцієнтів, вони залишаються на дуже високому рівні.

Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR), який також перевищує 100%, підтверджує достатність довгострокових джерел фінансування для покриття довгострокових активів банку, що забезпечує його структурну ліквідність та довгострокову стабільність.

Нормативи ризику відкритої валютної позиції (Л13-1, Л13-2) також ефективно контролюються, знаходячись далеко від граничних значень, що мінімізує валютні ризики банку.

Проаналізуємо також прибутковість АТ «Універсал Банк» (рис. 16).

АТ «Універсал банк» є одним із найперших необанків, що почали функціонувати на тернах України. Починаючи із 2017 року, коли з'явився Монобанк, що працює за ліцензією АТ «Універсал банк» прибутки банку значно зросли.

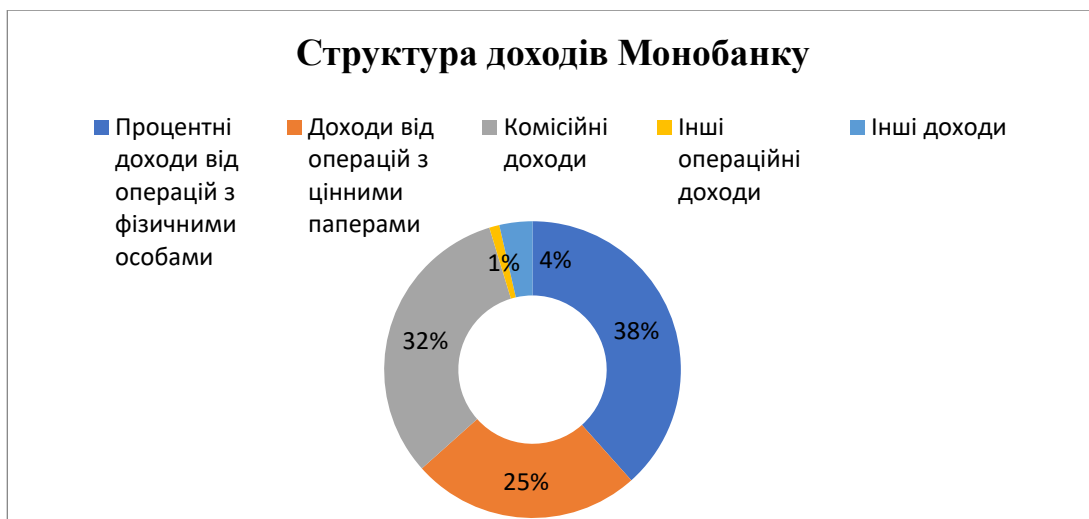

Рис. 16. Прибуток за рік АТ «Універсал Банк» за період 2015–2025 роки

Джерело: побудовано авторами на основі [32; 33]

АТ «Універсал Банк» пройшов шлях від збитковості до стабільної та значної прибутковості. Період 2016–2021 років характеризується послідовним зростанням прибутку, з особливо різким стрибком у 2021 році. Незважаючи на виклики 2022–2023 років, пов'язані з війною, банк продемонстрував стійкість, залишився прибутковим і, починаючи з 2024 року, показує впевнене відновлення та зростання. Прогнози на 2025 рік свідчать про очікуване подальше зміцнення фінансових позицій банку та досягнення історично високих показників прибутку.

Проаналізуємо структуру доходів Монобанку (рис. 17)

Рис. 17. Структура доходів Монобанк у 2024 році

Джерело: побудовано авторами на основі [22]

Найбільшу частку у структурі доходів Монобанку займають процентні доходи від операцій з фізичними особами, становлячи 38%. Це є абсолютно очікуваним для цифрового банку, який активно фокусується на роздрібному сегменті, пропонуючи кредитні картки, споживчі кредити та інші продукти, що генерують процентний дохід від фізичних осіб. Це підтверджує, що кредитування населення є центральним елементом прибуткової діяльності Монобанку.

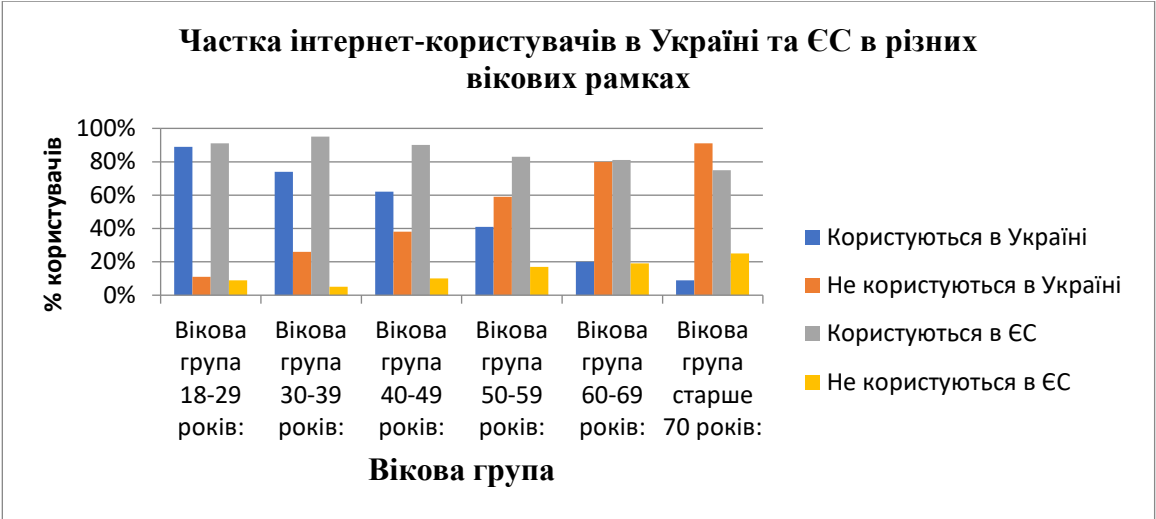
Другим за значимістю джерелом є комісійні доходи, які становлять 32% від загальних доходів. Така висока частка комісійних доходів є характерною для сучасних цифрових банків, які активно розвивають транзакційний бізнес: платежі, перекази, обмін валют, кешбек-програми, зняття готівки.

Доходи від операцій з цінними паперами формують суттєву частку у 25% доходів. Це вказує на активну інвестиційну діяльність банку на ринку цінних паперів.

Решта доходів припадає на інші операційні доходи (4%) та інші доходи (1%). Ці статті, хоча й є менш значущими, відображають різноманітні джерела надходжень, які не підпадають під основні категорії, і можуть включати доходи від операцій з іноземною валютою тощо.

Рівень використання електронного банкінгу значно відрізняється між Україною та Європейським Союзом. У країнах ЄС більшість громадян активно користуються мобільним банкінгом: наприклад, у Польщі 96% переказів коштів та роздрібних платежів здійснюються через цифрові канали, у Німеччині цей показник сягає 94,5%, а в Італії – 73,8%. Натомість в Україні цей показник становить лише 54%, хоча до повномасштабної війни він становив лише 40%.

Проаналізуємо частку інтернет-користувачів в різних вікових групах в Україні та країнах ЄС. Консалтингова компанія McKinsey & Company класифікувала користувачів за такими віковими групами: 18–29 років, 30–39 років, 40–49 років, 50–59 років, 60–69 років та понад 70 років (рис.18).

Рис. 18. Частка інтернет-користувачів в Україні та ЄС в різних вікових рамках, %

Джерело: побудовано авторами на основі [35]

Аналіз даних показує, що в країнах ЄС онлайн-банкінгом активно користується більший відсоток населення зрілого віку, ніж в Україні. Це частково пояснюється тим, що в Європі існує інший підхід до життя старшого покоління, яке, як правило, є більш фінансово грамотним.

Важливо також враховувати, що зараз значна кількість українців різного віку перебуває в Європі, де вони адаптуються до місцевих фінансових та комунікаційних реалій. Імовірно, після повернення в Україну вони продовжать дотримуватися цих звичок, що сприятиме збільшенню кількості активних інтернет-користувачів та користувачів онлайн-банкінгу в країні.

Дослідимо які найпопулярніші операції здійснювали українці через цифровий банкінг у 2024 році (рис. 19).

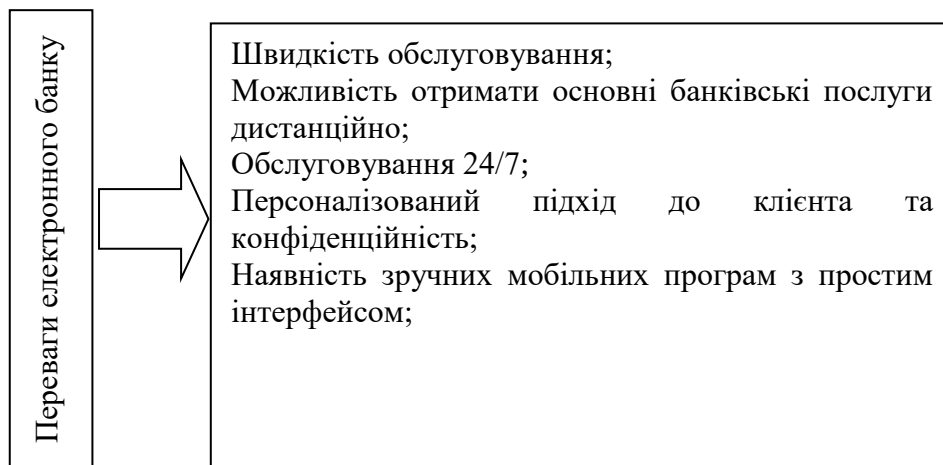
Рис. 19. Найпопулярніші операції цифрового банкінгу серед українців у 2024 році, %

Джерело: побудовано авторами на основі [20]

Найпопулярнішими у 2024 році є операції із поповнення мобільного рахунку (82%). Донати – займають четверту позицію.

Варто відзначити, що частота використання цифрового банкінгу українцями також зростає: 31% опитаних користуються мобільними банківськими додатками або онлайн-банкінгом щодня, а 41% – кілька разів на тиждень [36].

Такі цифри можна пояснити перевагами використання електронного банку (рис. 20).

Рис. 20. Переваги електронного банку над традиційними банківськими установами

Джерело: побудовано авторами на основі [20]

Попри очевидні переваги електронного банкінгу над традиційними банківськими установами, як-от зручність і доступність, стаціонарні відділення досі користуються значним попитом у певних груп населення. Це особливо стосується людей похилого віку. Проте не тільки звичка є стоп-фактором.

Клієнти інтернет-банкінгу найбільше побоюються двох аспектів безпеки: ризику втрати коштів через хакерські атаки на банківські сервери та недостатньої довіри до банку, особливо якщо він не має фізичних відділень.

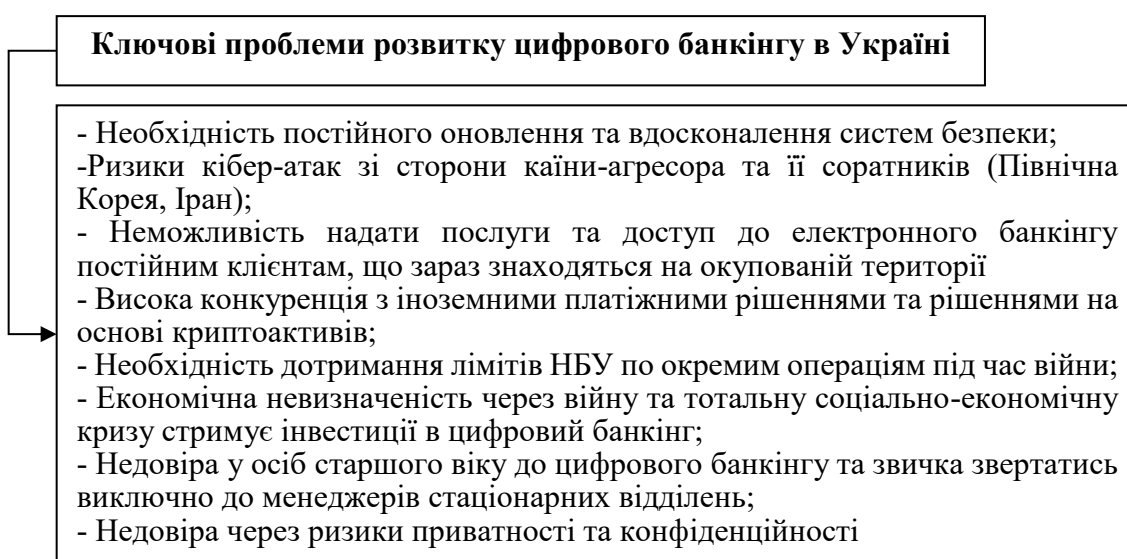
Побоювання клієнтів щодо кібератак і втрати коштів є обґрунтованими. З початку повномасштабного вторгнення агресор здійснив тисячі кібератак на різні сектори України, включно з банківським, особливо на державні банки. Попри це, всі атаки були відбиті, а кошти клієнтів залишились захищеними. Єдині незручності, з якими стикалися громадяни, – це тимчасові збої в роботі банкоматів, терміналів та мобільних додатків.

Однак, війна триває, і рівень кіберзагроз з боку рф, Ірану та Північної Кореї залишається високим, що робить захист онлайн-платформ банків та їхніх серверів надзвичайно актуальним і важливим завданням.

Ефективними інструментами проти хакерських атак є: часте оновлення програмного забезпечення з посиленням його безпеки, застосування сучасних методів шифрування даних, а також багатофакторна автентифікація для унеможливлення несанкціонованого доступу до клієнтських банківських рахунків.

Розвиток інтернет-банкінгу в Україні стикається зі зростаючою конкуренцією. З одного боку, це зарубіжні платіжні системи на кшталт PayPal і Revolut, які пропонують зручні та інноваційні способи оплати, відтягуючи клієнтів від звичайних банківських онлайн-платформ. З іншого боку, зростаюча популярність криптовалют та децентралізованих фінансових послуг створює додатковий тиск, змушуючи банки пристосовуватися до нових умов цифрової економіки. Також важливою проблемою для інтернет-банкінгу є потреба задовольняти унікальні фінансові запити різних клієнтів.

Безпека та захист від кібератак є ключовим викликом не тільки для банківської сфери, а й для багатьох інших секторів економіки та державних реєстрів у всьому світі. На рис. 21 висвітлено головні проблеми, що перешкоджають розвитку електронного банкінгу в Україні.

Рис. 21. Ключові проблеми розвитку електронного банкінгу в Україні

Джерело: побудовано авторами на основі [37]

Не варто забувати, що до цього переліку додаються специфічні проблеми та складнощі, притаманні кожному банку. Наприклад, клієнти «Ощадбанку», які користуються мобільним застосунком, часто висловлюють невдоволення низькою швидкістю обробки та проведення платежів.

Для користувачів «Укргазбанку» незручним моментом є постійна потреба проходити кілька етапів ідентифікації щоразу при запуску мобільного додатку.

Користувачі додатку «ПриватБанку» висловлюють невдоволення з приводу додаткових та прихованих комісій, які виникають без попереднього повідомлення.

Варто відзначити, що окремі клієнти «Монобанку», попри вигідні депозитні умови, не готові вкладати значні суми через недовіру, зумовлену відсутністю фізичних відділень та сумнівами щодо ефективності служби підтримки (особливо це характерно для літніх людей та осіб з низькою фінансовою грамотністю).

Зважаючи на війну з росією, українські банки повинні приділяти особливу увагу онлайн-сервісам для військовослужбовців та ВПО. Це передбачає створення спеціальних програм лояльності, спрощення верифікаційних процедур та надання більшої гнучкості в управлінні фінансами в умовах постійних переміщень. Подібні кроки вимагають значних капіталовкладень у технологічний розвиток та персоналізацію, що може дещо сповільнити загальне розширення можливостей інтернет-банкінгу [38].

Обмеження та ліміти Національного банку України додають значних труднощів. Хоча під час воєнного стану контроль за фінансовими потоками є важливим для економіки, вони часто створюють незручності для різних верств населення. Останнє обмеження НБУ, що спричинило широке незадоволення, стосувалося саме лімітів на перекази з картки на картку.

Кілька українських банків – ПриватБанк, Ощадбанк, Універсал Банк (Моно) та Райффайзен Банк Аваль – підписали меморандум про обмеження карткових переказів для фізичних осіб. Ці обмеження були ініційовані не банками, оскільки вони від цього втрачають доходи. Згідно з меморандумом, з 1 лютого 2025 року сума переказів з одного рахунку не повинна перевищувати 150 тис. грн., а з червня 2025 року ця сума знизилась до 100 тис. грн. [39].

Якщо акцентувати увагу саме на проблемах «Монобанку» то варто відзначити, що за 2024 було здійснено багато кібератак, які призвели до проблем з обслуговування клієнтів. Найбільшими були:

- 9 січня 2024 року в «Монобанку» стався перший збій у новому році. Співзасновник банку, Олег Гороховський, не розкрив причини неполадки, обмежившись коротким коментарем: «Зламався трошки. Лагодимо. Перепрошую»;

- 20 січня 2024 року банк став мішенню для найпотужнішої DDoS-атаки, яка вивела з ладу всі операції та транзакції. Представники банку повідомляли, що «Ситуація під контролем» і «50 мільйонів запитів. Друга хвиля. Стоїмо!». Атака, що тривала більше доби, досягла надзвичайного навантаження у 580 мільйонів запитів на сервіс – показника, з яким раніше не стикався жоден український банк;

- 3 березня 2024 року в додатку «Монобанку» сталась технічна несправність, яка спричинила неможливість поповнення мобільного та здійснення переказів, хоча функціонал мобільного додатку здебільшого зберігався. За словами керівництва, цей збій був внутрішнього характеру і не був результатом атак;

- 1 квітня 2024 року стався черговий збій «Монобанку». Спроби запуску застосунку завершувалися помилкою, унеможливаючи будь-які операції з картками, перевірку рахунку та авторизацію в системі онлайн-банкінгу;

- з 17 по 18 серпня 2024 року «Монобанк» став об'єктом масштабної хакерської атаки, під час якої за дві доби було зафіксовано 5,5 мільярда запитів. До відбиття атаки довелося залучати співробітників Amazon Web Services. Олег Гороховський прокоментував ситуацію так: «Ситуація під контролем, але масштаб вражає» [40].

Проте не дивлячись на негативні аспекти, віртуальний банкінг перспективна ніша банківської системи не лише України, а і світу.

Практика США наочно продемонструвала світові, що інтернет-технології дозволяють виконувати ті самі операції з чеками, значно заощаджуючи час, кошти на придбання конвертів, марок та, зрештою, на пошук поштових відділень чи скриньок. Саме у США банки вперше почали надавати послуги з оплати рахунків та послуг за допомогою онлайн-банкінгу.

Використання системи електронного банкінгу приносить значну користь як самим банкам, так і максимально позитивно впливає на споживачів банківських послуг.

Впровадження сучасних технологій у банківський сектор має вирішальне значення для підвищення безпеки та надійності операцій і послуг, роблячи їх менш вразливими до внутрішніх та зовнішніх загроз. Ці технології також покращують швидкість та забезпечують довготривале і надійне зберігання даних.

Однією з ключових переваг таких інновацій, як блокчейн, відкритий банкінг та мікросервіси, є використання абсолютно нових алгоритмів та методів організації баз даних. Ці підходи мають значно вищу надійність порівняно з існуючими рішеннями, що безпосередньо сприяє зміцненню економічної безпеки банківських установ.

Таблиця 12

Перспективи застосування інтернет-технологій у банківській сфері України

Перспектива	Значення
Розширення спектру банківських послуг	Інтернет-технології відкривають перед банками нові можливості, дозволяючи надавати клієнтам значно ширший спектр раніше недоступних послуг. Наприклад, завдяки інтернет-банкінгу користувачі можуть легко здійснювати платежі, переказувати кошти, відкривати та закривати рахунки, а також отримувати кредити
Підвищення ефективності роботи банків	Інтернет-технології допомагають банкам підвищити ефективність роботи, знижуючи при цьому витрати на обслуговування клієнтів. Наприклад, завдяки інтернет-банкінгу багато процесів можна автоматизувати, що дозволяє банкам економити час та людські ресурси
Зниження витрат для клієнтів	Інтернет-банкінг дає клієнтам змогу заощаджувати кошти, адже вони можуть здійснювати операції онлайн, без потреби відвідувати відділення банку
Мобільний банкінг	Мобільний банкінг дає клієнтам змогу здійснювати банківські операції за допомогою мобільних пристроїв. Це один із найперспективніших напрямків розвитку інтернет-банкінгу.
Розумний банкінг	Розумний банкінг — це підхід, що використовує штучний інтелект (ШІ) та машинне навчання для надання клієнтам персоналізованих банківських послуг. Завдяки цьому банки можуть краще розуміти потреби своїх клієнтів і, відповідно, надавати їм якісніші послуги
Блокчейн технології	Блокчейн-технології забезпечують можливість здійснення банківських операцій у безпечнішому та надійнішому режимі. Ці технології мають значний потенціал для трансформації банківської системи.

Джерело: побудовано авторами на основі [41]

Інтернет-технології активно розвиваються, що впливає на безліч галузей, включно з банківською. Завдяки цим технологічним інноваціям, банки отримують виняткові можливості для покращення своєї діяльності, збільшення спектру послуг та зниження операційних витрат.

Таблиця 12 представляє перспективи застосування інтернет-технологій у банківській сфері України.

Таблиця 12 відображає багатогранний та перспективний характер розвитку банківської галузі України завдяки інтернет-технологіям. Це комплексне поєднання перспектив не тільки модернізує банківський сектор, а й встановлює новий стандарт у клієнтському обслуговуванні та забезпеченні фінансової стабільності.

В табл. 13 продемонстровано перспективи розвитку інтернет-технологій у банківській діяльності в Україні протягом 2025 року.

Таблиця 13

Перспективи розвитку інтернет-технологій у банківській сфері України

Показник	2024 рік	2025 рік	Відхилення (+/-)	Відхилення (%)
Кількість користувачів інтернет-банкінгу, млн осіб	17,5	20	2,5	14,29%
Частка користувачів інтернет-банкінгу в загальній кількості населення, %	70	80	10	14,29%
Обсяг платежів через інтернет-банкінг, млрд грн	2,5	3	0,5	20%
Частка платежів через інтернет-банкінг у загальному обсязі платежів, %	30	35	5	16,67%

Джерело: побудовано авторами на основі [42; 43]

Із даних таблиці 13 можемо побачити, що кількість користувачів інтернет-банкінгу зросте з 17,5 млн осіб у 2024 році до 20 млн осіб у 2025 році, що становить приріст на 2,5 млн осіб, або 14,29%. Паралельно з цим, частка користувачів інтернет-банкінгу в загальній кількості населення також значно збільшиться, перейшовши з 70% у 2024 році до 80% у 2025 році.

Ці дані підкреслюють, що інтернет-банкінг продовжує бути одним із головних драйверів цифровізації, залучаючи все ширшу аудиторію.

Прогноз на 2025 рік свідчить про незворотній тренд домінування інтернет-банкінгу у фінансовій системі. Зростання кількості користувачів, їхньої частки в населенні, а також обсягу та частки онлайн-платежів, відображає глибоку цифрову трансформацію, де інтернет-банкінг стає центральним каналом взаємодії між клієнтами та фінансовими установами, що вимагає від банків подальших інвестицій у розвиток, функціонал та безпеку своїх цифрових платформ.

В Україні, як зазначалось вже раніше, найбільшим необанком є Монобанк. За рахунок розвитку та впровадження нових, запропонованих нами

перспектив, основні показники діяльності АТ «Універсал Банк» можуть досягти таких показників (табл. 14):

Таблиця 14

**Фактичні та планові показники діяльності АТ «Універсал Банк»
за 2024–2026 рр., млн грн**

Основні показники	2024	2025	2026	Відхилення (+,- тис. грн)		Відхилення (%)	
				2025 до 2024	2026 до 2025	2025 до 2024	2026 до 2025
Чисті активи	146 679	175 500	204 900	28 821	29 400	19,65%	16,75%
Зобов’язання	131 282	155 800	179 300	24 518	23 500	18,68%	15,08%
Капітал	15 397	15 397	15 397	0	0	0,00%	0,00%
Фінансовий результат	3 721	4 500	5 800	779	1 300	20,94%	28,89%

Джерело: побудовано авторами на основі власних розрахунків

Аналіз прогнозних показників АТ «Універсал Банк» на період з 2024 по 2026 рік свідчить про очікуване стійке та значне зростання всіх ключових аспектів його діяльності, що підкреслює оптимістичні перспективи розвитку та зміцнення позицій банку на ринку.

Зокрема, прогнозується стабільне зростання чистих активів. Вони мають збільшитися з 146 679 тис. грн у 2024 році до 175 500 тис. грн у 2025 році (приріст на 19,65%), а потім до 204 900 тис. грн у 2026 році (приріст на 16,75%). Така динаміка вказує на очікуване розширення масштабів діяльності банку, нарощування кредитного портфеля та інших прибуткових активів.

Паралельно зростанню активів, прогнозується і збільшення зобов’язань. Вони мають зрости з 131 282 тис. грн у 2024 році до 155 800 тис. грн у 2025 році (приріст на 18,68%), а потім до 179 300 тис. грн у 2026 році (приріст на 15,08%). Це свідчить про очікуване ефективне залучення додаткових фінансових ресурсів, зокрема, за рахунок коштів клієнтів, які є основним джерелом фінансування банку. Темпи зростання зобов’язань дещо нижчі за темпи зростання активів, що є позитивним сигналом.

Важливо відзначити, що капітал банку залишається стабільним на рівні 15 397 тис. грн протягом усього прогнозного періоду (2024–2026 рр.) без будь-яких відхилень. Це може вказувати на те, що прогноз не передбачає додаткових внесків до статутного капіталу або емісій, а зростання активів та зобов’язань буде відбуватися за рахунок ефективного управління вже наявним капіталом та реінвестування прибутку.

Найбільш оптимістичним аспектом прогнозу є значне зростання фінансового результату (прибутку). Очікується, що він збільшиться з 3 721 тис. грн у 2024 році до 4 500 тис. грн у 2025 році (приріст на 20,94%), а потім до 5 800 тис. грн у 2026 році (вражаючий приріст на 28,89%). Таке значне зростання прибутку свідчить про високу операційну ефективність, успішну реалізацію стратегічних планів та очікуване покращення економічної кон’юнктури.

Висновки

Сучасний фінансовий ринок кардинально змінюється під впливом FinTech-інновацій, що перетворюють традиційні банківські послуги. Ці інновації, які почалися ще в 1990-х роках з ініціатив на кшталт “Financial Services Technology Consortium”, еволюціонували від простої модернізації до створення абсолютно нових бізнес-моделей. Вони включають як новітні, так і вдосконалені технології, продукти та послуги, що підвищують ефективність фінансових установ, знижують їхні витрати та поліпшують якість обслуговування клієнтів.

Багатогранний ринок FinTech-інновацій умовно структурований за кількома ключовими критеріями: за видом фінансових послуг (таких як платежі, депозити, інвестиції, страхування), типом суб'єкта (технологічні компанії, необанки, незалежні FinTech-компанії), видом інноваційної технології (наприклад, блокчейн, штучний інтелект, Big Data, мобільні платформи, робо-консультанти) та споживчим сегментом (фізичні особи, МСП, великі підприємства). Цей диференційований підхід наочно демонструє глибоке проникнення технологій у кожен куточок фінансової галузі.

Визначено, що необанки – це сучасні цифрові фінансові установи, що функціонують без фізичних відділень. В Україні вони працюють за ліцензіями традиційних банків через законодавчі обмеження, будуючи свою діяльність на партнерстві. Серед ключових послуг необанків – віртуальні платіжні картки, мобільні депозити, інструменти бюджетування, індивідуальні платежі та цілодобова підтримка. Їхня робота базується на принципах цифровості, швидкості, простоти, інноваційності, надійності та клієнтоорієнтованості. Світовий досвід, особливо в Європі (Велика Британія) та Азії (Китай), демонструє стрімкий розвиток необанкінгу та створення потужних фінансових екосистем.

Очікуване зростання проникнення онлайн-банкінгу в Україні до 22% населення у 2025 році свідчить про зростаючу довіру споживачів до цифрових фінансових послуг. Основними перевагами необанків є високі депозитні ставки (до 15–16%), низькі тарифи на обслуговування, спрощена процедура отримання кредитів, інноваційні інструменти для аналізу доходів/витрат, а також цілодобова клієнтська підтримка. Попри потенційні ризики, пов'язані з кібератаками та витоком даних, їхня гнучкість та клієнтоорієнтованість помітно відрізняють їх від традиційних банків.

Станом на 1 січня 2025 року Monobank (АТ «Універсал Банк») є безумовним лідером серед українських необанків, обслуговуючи близько 9,5 мільйонів клієнтів і пропонуючи високий кредитний ліміт до 500 000 грн. Інші значні гравці на ринку включають O.Bank (АТ «Ідея Банк»), Izibank (АТ «ТАСКОМБАНК») та Банк Власний Рахунок (ПАТ «БАНК ВОСТОК»). Вони також надають конкурентні умови, зокрема привабливі депозитні ставки, пільгові періоди за кредитами та програми кешбеку.

Дослідження демонструє, що український банківський сектор переживає значну трансформацію під впливом діджиталізації. Попри зменшення кількості віртуальних банків, їхня клієнтська база стрімко зростає, що вказує на консолідацію ринку та домінування окремих гравців.

Monobank є яскравим прикладом цього успіху, ставши абсолютним лідером завдяки інноваційному дистанційному обслуговуванню, привабливим умовам та зручному мобільному додатку, а також своєю соціальною роллю у волонтерському русі.

АТ «Універсал Банк», як ліцензійна платформа Monobank, демонструє високу фінансову стабільність, ефективне управління активами та зобов'язаннями, а також значну прибутковість. Банк стабільно нарощує активи та залучає кошти клієнтів, а його власний капітал зростає за рахунок реінвестованого прибутку. Важливо, що «Універсал Банк» суворо дотримується всіх економічних нормативів НБУ, підтверджуючи свою надійність.

Незважаючи на очевидні переваги електронного банкінгу, існують значні виклики: недовіра частини населення, ризики кібератак (особливо в умовах війни), а також конкуренція з іноземними платіжними системами та криптоактивами. Проте, загальний прогноз розвитку інтернет-банкінгу залишається оптимістичним, очікуючи подальшого зростання кількості користувачів та обсягів платежів. Впровадження новітніх технологій, таких як ІІІ та блокчейн, є ключовою перспективою для підвищення ефективності, безпеки та конкурентоспроможності віртуальних банків.

Таким чином, віртуальні банки відіграють ключову роль у цифровій трансформації української фінансової системи. АТ «Універсал Банк» та Monobank демонструють успішну модель розвитку в умовах викликів, встановлюючи нові стандарти ефективності та клієнтського сервісу, що є орієнтиром для всього банківського сектору.

Список використаних джерел:

1. Смагло О. Сучасний стан розвитку ринку фінансових технологій. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 6. С. 17–21 URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiiqcfs0MSNAxVgRPEDHUgGBJoQFnoECBYQAQ&url=http%3A%2F%2Fdees.iei.od.ua%2Findex.php%2Fjournal%2Farticle%2Fdownload%2F161%2F148&usg=AOvVaw2Y0r66Q4rzqdLOkLRaOCMU&opi=89978449> (дата звернення 25.05.2025).
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Дата редакції: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення 25.05.2025).
3. Соляник Л.Г., Замковий О.І., Водоп'янов В.С. Ринок FinTech-послуг в Україні: тенденції розвитку і поширення на тлі оптимізації банківських ризиків. *Причорноморські економічні студії*. 2021. № 70. С. 143–150.
4. Демчишак Н.Б., Радик В.В. Розвиток цифрової інфраструктури та блокчейн-технологій в Україні. *Інноваційна економіка*. 2020. Номер 3-4. С. 188–194. URL: <https://inneco.org/index.php/inneco.ua/article/view/581> (дата звернення 25.05.2025).
5. В'язовий С., Пасічник І. Розвиток fintech-індустрії в Україні та її ризики для банківської діяльності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. № 4 (21). С. 480–184. URL: https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/21_2019/74.pdf (дата звернення 25.05.2025).
6. Попело О.В., Холявко Н.І., Тарасенко А.В. Світовий досвід впровадження сучасних інновацій та інформаційних технологій у функціонування фінансових установ. *Балтійський журнал економічних досліджень*. 2021. Вип. 7. С. 188-199 URL: [binf_2022_4_9.pdf](https://www.binf-journal.org/binf_2022_4_9.pdf) (дата звернення 25.05.2025).

7. Худолій Ю. С., Гончаров О. Г. Вплив зеленого FinTech на фінансовий ринок: міжнародний досвід. *Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи*. V Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава. 2023. С. 33–34. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/13866/1/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%A4%D0%A0_2023%20%289%29.pdf (дата звернення 25.05.2025).
8. Рубанов П. Структура ринку FinTech інновацій. *Науковий вісник Полісся*. 2021. Вип. 2(18). С. 184–189. URL: <http://nvp.stu.cn.ua/article/view/203270/203040> (дата звернення 25.05.2025).
9. Рада з фінансової стабільності: НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability/radafinstab> (дата звернення 25.05.2025).
10. Мулик Т. О., Олійник О.О. Економічний зміст і види FinTech інновацій. *Бізнес Інформ*. 2021. № 12. С. 72–78. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?i21dbn=link&p21dbn=ujrn&z21id=&s21ref=10&s21cnr=20&s21stn=1&s21fmt=asp_meta&c21com=s&2_s21p03=fila=&2_s21str=binf_2021_12_12 (дата звернення 26.05.2025).
11. Баула О., Лютак О. Цифрова трансформація фінансового сектору світової економіки: тенденції та ризики. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18 (1). С. 111–122. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/6100/6357> (дата звернення 26.05.2025).
12. Лобозинська С.М., Скоморович І.Г., Владичин У.В. Діяльність необанків на ринку фінансових послуг в Україні та світі. *Фінансовий простір*. 2021. № 3 (43). С. 7–21.
13. Козляченко Е., Березан А. Перспективи розвитку віртуальних банків (необанків) в Україні. *Фінансові дослідження*. 2020. №2 (7). С. 20-28. URL: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/219.pdf> (дата звернення 26.05.2025).
14. Еркес О., Калита О., Гордієнко Т. Потенціал цифрового розвитку банків України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Вип. 28. Ч. 1. С. 108–114. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-18> (дата звернення 26.05.2025).
15. Губа М., Лінник А., Колесник Д. Розвиток необанків в Україні та світі. *Регіональна економіка та менеджмент*. 2020. № 2 (24). С. 71–74. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3830/1/71-74.pdf> (дата звернення 26.05.2025).
16. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. Дата редакції: 10.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення 26.05.2025).
17. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. Дата редакції : 15.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249> (дата звернення: 01.04.2023).
18. Клебан О., Томашівська М., Марутяк Г. Виникнення та перспективи розвитку необанкінгу в Україні. *Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК*. 2020. № 27. С. 117–120. URL: http://visnuk.kl.com.ua/joom/images/archive/econ/27_2020/Econ-27-2020-22.pdf (дата звернення 26.05.2025).
19. monobank другий рік поспіль увійшов до списку найкращих необанків світу за версією CNBC та є єдиним серед українських необанків. Універсал Банк: веб-сайт. URL: <https://www.universalbank.com.ua/news/monobank-drugij-rik-pospil-uvijshov-do-spisku-najkrashchih-neobankiv-svitu-za-versiyeyu-cnbc-ta-ye-yedinim-sered-ukrayinskih-neobankiv> (дата звернення 26.05.2025).
20. Маркевич К. Необанки vs традиційні банки: як необанки змінюють фінансову систему. *Разумков центр*. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/neobanky-vs-tradytsiini-banky-iak-neobanky-zminiuiut-finansovu-systemu#a4> (дата звернення 26.05.2025).
21. Digital 2025: глобальний оглядовий звіт: веб-сайт. URL: <https://datareportal.com/reports/digital-2025-global-overview-report> (дата звернення 26.05.2025).
22. Monobank. Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.monobank.ua/> (дата звернення 26.05.2025).

23. O.Bank. Офіційний веб-сайт. URL: <https://obank.com.ua/uk/obank> (дата звернення 26.05.2025)
24. Izibank. Офіційний веб-сайт. URL: <https://izibank.com.ua/> (дата звернення 26.05.2025)
25. Банк Власний Рахунок. Офіційний веб-сайт. URL: <https://bvr.ua/> (дата звернення 26.05.2025)
26. Матвійчук Н. М., Теслюк С. А. Основні тенденції розвитку банківських інновацій в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. Том 1 № 25. С. 79–87.
27. Просович О., Чучман І.Б., Грибик І. Аналіз стану і перспективи розвитку діджиталізації ринку в банківському секторі економіки України та зарубіжжя. *Підприємництво та інновації*. 2025. Вип. 35. С. 90-96. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/787/763> (дата звернення 31.05.2025).
28. Монобанк перший банк без відділень: веб-сайт. URL: <https://new.finance.ua/ua/30-rokiv-nezalezhnosti/monobank> (дата звернення 31.05.2025).
29. Дашборд. Монобанк: веб-сайт. URL: <https://monobank.ua/dashboard> (дата звернення 31.05.2025).
30. На 28% більше донатів зібрали 3 найбільші фонди у 2024 році. Оpendatabot: веб-сайт. URL: <https://opendatabot.ua/analytics/donates-in-war-2024> (дата звернення 31.05.2025).
31. Універсал Банк. Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.universalbank.com.ua/our-bank> (дата звернення 31.05.2025).
32. Річна фінансова звітність АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», 31 грудня 2022 року: АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК». URL: <https://www.universalbank.com.ua/storage/app/uploads/public/6491be46d/6491be46d0224292371320.pdf> (дата звернення 04.06.2025).
33. Річна фінансова звітність АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК», 31 грудня 2024 року: АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК». URL: <https://www.universalbank.com.ua/storage/app/uploads/public/6835714c8/6835714c88d2b589665076.pdf> (дата звернення 04.06.2025).
34. Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення 05.06.2025).
35. McKinsey & Company. Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.mckinsey.com/ua/overview> (дата звернення 06.06.2025).
36. Антипенко Н.В. Ярина А.О. Стан та перспективи розвитку необанків. ПОЛІТ. *Сучасні проблеми науки. Наука і аерокосмічний комплекс у координатах обліку, аудиту, фінансів і кредиту*: тези доповідей XXIII Міжнар.наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, 4-7 квітня 2023. Київ: Національний авіаційний університет, 2023. С.25–26 .
37. Руденко А.М., Михайленко О.А. Основи організації та функціонування банківських установ. Навч. посібник: Фінанси та банківська справа. Київ. 2023.
38. Гасій О., Скорба О., Рошко Н. Вплив інтернет-банкінгу та мобільних додатків на зручність та доступність банківських послуг для клієнтів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3466>(дата звернення 07.06.2025).
39. З 1 червня діятимуть нові обмеження на перекази: меморандум банків. *7eminar*: веб-сайт. URL: <https://7eminar.ua/news/2874-banki-zmensat-limiti-na-perekazi-pidpisanomemorandum> (дата звернення 07.06.2025).
40. У застосунку Monobank стався збій. *Волинська служба новин*: веб-сайт. URL: <https://vsn.ua/news/u-zastosunku-monobank-stavsya-zbiy-60259> (дата звернення 07.06.2025).
41. Білошапка В. С. Інформаційні технології в діяльності сучасних банків. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. 2–3 березня. Вінниця : ВНТУ, 2023. С. 347–349.
42. Вакуленко О. А. Дистанційне банківське обслуговування: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка і управління*. 2022. № 4. С. 10–16.
43. Дмитренко О. В. Перспективи розвитку Інтернет-банкінгу в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. С. 276–285.

44. Гаврилко Т.О., Ярина А.О. Блокчейн –технології: перспективи та ризики застосування у фінансовій сфері. Фінанси: теорія і практика: XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Київ: Національний авіаційний університет, 2021. С.84-86.

45. Горбачова О.М., Ярина А.О. Перспективи та ризики цифровізації: матеріали. Політ. Сучасні проблеми науки. *Економіка та бізнес-адміністрування в авіації*: тези доповідей XXV Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. Київ: Державний університет «Київський авіаційний інститут», 2025. С. 237–239.

References:

1. Smaglo O. (2023) Suchasnyy stan rozvytku rynku finansovykh tekhnolohiy [Current status of the financial technology market development]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 6, pp. 17–21. Available at: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiiqcfs0MSNAxVgRPEDHUgGBJoQFnoECBYQAQ&url=http%3A%2F%2Fdees.iei.od.ua%2Findex.php%2Fjournal%2Farticle%2Fdownload%2F161%2F148&usg=AOvVaw2YoR66Q4rzqdLOkLRaOCMU&opi=89978449> (accessed 25.05.2025).

2. Pro innovatsiynu diyal'nist': Zakon Ukrainy vid 04.07.2002 № 40-IV. Data redaktsiyi: 31.03.2023 [On innovative activity: Law of Ukraine dated 04.07.2002 No. 40-IV. Revision date: 31.03.2023]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (accessed 25.05.2025).

3. Solyanyk L.G., Zamkovyi O.I., Vodopyanov V.S. (2021) Rynok FinTech-poslug v Ukraini: tendentsiyi rozvytku i poshyrennya na tli optymizatsiyi bankivskykh ryzykiv [FinTech services market in Ukraine: development trends and expansion against the background of optimization of banking risks]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no. 70, pp. 143–150.

4. Demchyshak N.B., Radik V.V. (2020) Rozvytok tsyfrovoyi infrastruktury ta blokcheyn-tekhnohoy v Ukraini [Development of digital infrastructure and blockchain technologies in Ukraine]. *Innovatsiina ekonomika*, vol. 3-4, pp. 188–194. Available at: <https://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/581> (accessed 25.05.2025).

5. Vyazovyi S., Pasichnyk I. (2020) Rozvytok fintech-industriyi v Ukraini ta yiyi ryzyky dlya bankivskoyi diyalnosti [Development of the fintech industry in Ukraine and its risks for banking activities]. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, no. 4 (21), pp. 480–484. Available at: https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/21_2019/74.pdf (accessed 25.05.2025).

6. Popelo O.V., Kholyavko N.I., Tarasenko A.V. (2021) Svitovyi dosvid vprovadzhennia suchasnykh innovatsii ta informatsiynykh tekhnolohii u funktsionuvannia finansovykh ustanov [World experience in implementing modern innovations and information technologies in the functioning of financial institutions]. *Baltiyskiy zhurnal ekonomichnykh doslidzhen*, vol. 7, pp. 188–199.

7. Khudolii Yu. S., Honcharov O. H. (2023) Vplyv zelenoho FinTech na finansovyi rynok: mizhnarodnyi dosvid [The impact of green FinTech on the financial market: international experience]. *Rozvytok finansovoho rynku v Ukraini: zahrozy, problemy ta perspektvy*. V Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Poltava, pp. 33–34. Available at: https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/13866/1/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%A4%D0%A0_2023%20%289%29.pdf (accessed 25.05.2025).

8. Rubanov P. (2021) Struktura rynku FinTech innovatsiy [The structure of the FinTech innovation market]. *Naukovyi visnyk Polissia*, vol. 2(18), pp. 184–189. Available at: <http://nvp.stu.cn.ua/article/view/203270/203040> (accessed 25.05.2025).

9. Rada z finansovoyi stabilnosti: NBU [Financial Stability Council: NBU]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/stability/radafinstab> (accessed 25.05.2025).

10. Mulyk T. O., Oliynyk O. O. (2021) Ekonomichnyy zmist i vydy FinTech innovatsiy [Economic content and types of FinTech innovations]. *Business Inform*, no. 12, pp. 72–78. Available at: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?i21dbn=link&p21dbn=ujrn&z21id=&s21ref=10&s21cnr=20&s21stn=1&s21fmt=asp_meta&c21com=s&2_s21p03=fil=&2_s21str=binf_2021_12_12 (accessed 26.05.2025).

11. Baula O., Lyutak O. (2022) Tsyfrova transformatsiya finansovoho sektoru svitovoyi ekonomiky: tendentsiyi ta ryzyky [Digital transformation of the financial sector of the world

economy: trends and risks]. Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu, vol. 18 (1), pp. 111–122. Available at: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/6100/6357> (accessed 26.05.2025).

12. Lobozinska S.M., Skomorovych I.G., Vladychyn U.V. (2021) Diyalnist neobankiv na rynku finansovykh posluh v Ukrayini ta sviti [Activities of neobanks in the financial services market in Ukraine and the world]. *Finansovyi prostir*, no. 3 (43), pp. 7–21.

13. Kozlyachenko E., Berezan A. (2020) Perspektyvy rozvytku virtualnykh bankiv (neobankiv) v Ukrayin [Development prospects of virtual banks (neobanks) in Ukraine]. *Finansovi doslidzhennia*, no. 2 (7), pp. 20–28. Available at: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/219.pdf> (accessed 26.05.2025).

14. Erkes O., Kalita O., Hordienko T. (2021) Potentsial tsyfrovoho rozvytku bankiv Ukrayiny [The potential for digital development of Ukrainian banks]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 28, part 1, pp.108–114. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-18> (accessed 26.05.2025).

15. Guba M., Linnyk A., Kolesnyk D. (2020) Rozvytok neobankiv v Ukrayini ta sviti [Development of neobanks in Ukraine and the world]. *Rehionalna ekonomika ta menedzhment*, no. 2 (24), pp. 71–74. Available at: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3830/1/71-74.pdf> (accessed 26.05.2025).

16. Pro banky i bankivsku diyalnist: Zakon Ukrayiny vid 07.12.2000 № 2121-III. Data redaktsiyi: 10.01.2025 [On banks and banking activities: Law of Ukraine dated 07.12.2000 No. 2121-III. Date of revision: 10.01.2025]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (accessed 26.05.2025).

17. Pro platizhni posluhy: Zakon Ukrayiny vid 30.06.2021 № 1591-IX. Data redaktsiyi : 15.11.2024 [On payment services: Law of Ukraine dated 06/30/2021 No. 1591-IX. Date of revision: 15.11.2024]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249> (accessed 01.04.2023).

18. Kleban O., Tomashivska M., Marutyak G. (2020) Vynyknennya ta perspektyvy rozvytku neobankinhu v Ukrayini [The emergence and prospects for the development of neobanking in Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu: ekonomika APK*, no. 27, pp. 117–120. Available at: http://visnuk.kl.com.ua/joom/images/archive/econ/27_2020/Econ-27-2020-22.pdf (accessed 26.05.2025).

19. Monobank druhyi rik pospil uviishov do spysku naikrashchykh neobankiv svitu za versiieiu CNBC ta ye yedynym sered ukrainskykh neobankiv [Monobank has been included in the list of the best neobanks in the world according to CNBC for the second year in a row and is the only one among Ukrainian neobanks]. Universal Bank: website. Available at: <https://www.universalbank.com.ua/news/monobank-drugij-rik-pospil-uviishov-do-spysku-najkrashchih-neobankiv-svitu-za-versiieiu-cnbc-ta-ye-yedinim-sered-ukrayinskih-neobankiv> (accessed 26.05.2025).

20. Markevich K. Neobanks vs. traditional banks: how neobanks are changing the financial system [Neobanky vs tradytsiyni banky: yak neobanky zminyuyut' finansovu system]. *Razumkov Center*. Available at: <https://razumkov.org.ua/statti/neobanky-vs-tradytsiini-banky-iak-neobanky-zminiuiut-f finansovu-systemy#a4> (accessed 26.05.2025).

21. Digital 2025: Global Overview Report: Website [Digital 2025: hlobalnyy ohlyadovyy zvit: veb-sayt]. Available at: <https://datareportal.com/reports/digital-2025-global-overview-report> (accessed 26.05.2025).

22. Monobank. Official website. Available at: <https://www.monobank.ua/> (accessed 26.05.2025).

23. O.Bank. Official website. Available at: <https://obank.com.ua/uk/obank> (accessed 26.05.2025).

24. Izibank. Official website. Available at: <https://izibank.com.ua/> (accessed 26.05.2025)

25. Bank Vlasnyi Rahunok. Official website. Available at: <https://bvr.ua/> (accessed 26.05.2025).

26. Matviychuk N. M., Teslyuk S. A. (2021) Osnovni tendentsiyi rozvytku bankivs'kykh innovatsiy v Ukrayini [Main trends in the development of banking innovations in Ukraine].

Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky, vol. 1. no. 25, pp. 79–87.

27. Prosovykh O., Chuchman I.-B., Hrybyk I. (2025) Analiz stanu i perspektyvy rozvytku didzhitalizatsiyi rynku v bankiv'skomu sektori ekonomiky ukrayiny ta zarubizhzhya [Analysis of the state and prospects of development of market digitalization in the banking sector of the economy of Ukraine and abroad]. *Pidpryemnytstvo ta innovatsii*, vol. 35, pp. 90–96. Available at: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/787/763> (accessed 31.05.2025).

28. Monobank pershyi bank bez viddilen: veb-sait [Monobank the first bank without branches: website]. Available at: <https://new.finance.ua/ua/30-rokiv-nezalezhnosti/monobank> (accessed 31.05.2025).

29. Dashbord. Monobank: veb-sait [Dashboard. Monobank: website]. Available at: <https://monobank.ua/dashboard> (accessed 05/31/2025).

30. Na 28% bilshe donativ zibraly 3 naibilshi fondy u 2024 rotsi. Opendatabot: veb-sait [28% more donations were collected by the 3 largest foundations in 2024. Opendatabot: website]. Available at: <https://opendatabot.ua/analytics/donates-in-war-2024> (accessed 31.05.2025).

31. Universal Bank. Official website. Available at: <https://www.universalbank.com.ua/our-bank> (accessed 31.05.2025).

32. Richna finansova zvitnist AT «UNIVERSAL BANK», 31 hrudnia 2022 roku: AT «UNIVERSAL BANK» [Annual financial statements of JSC "UNIVERSAL BANK", December 31, 2022: JSC "UNIVERSAL BANK"]. Available at: <https://www.universalbank.com.ua/storage/app/uploads/public/649/1be/46d/6491be46d0224292371320.pdf> (accessed 04.06.2025).

33. Richna finansova zvitnist AT «UNIVERSAL BANK», 31 hrudnia 2024 roku: AT «UNIVERSAL BANK» [Annual financial statements of JSC "UNIVERSAL BANK", December 31, 2024: JSC "UNIVERSAL BANK"]. Available at: <https://www.universalbank.com.ua/storage/app/uploads/public/683/571/4c8/6835714c88d2b589665076.pdf> (accessed 04.06.2025).

34. Ekonomichni normatyvy ta limity vidkrytoi valiutnoi pozytsii [Economic norms and limits of the open currency position]. NBU. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (accessed 05.06.2025).

35. McKinsey & Company [McKinsey & Company]. Available at: <https://www.mckinsey.com/ua/overview> (accessed 06.06.2025).

36. Antipenko N.V. Yaryna A.O. (2023) Stan ta perspektyvy rozvytku neobankiv [State and prospects for the development of neobanks]. *Suchasni problemy nauky. Nauka i aerokosmichniy kompleks u koordynatakh obliku, audytu, finansiv i kredytu: tezy dopovidei KhKhIII Mizhnar.nauk.-prakt. konf. zdobuvachiv vyshchoi osvity i molodykh uchenykh* (April 4-7, 2023). Kyiv: Natsionalnyi aviatsiinyi universytet, pp. 25–26.

37. Rudenko A.M., Mykhailenko O.A. (2023) Osnovy orhanizatsiyi ta funktsionuvannya bankivskykh ustano [Fundamentals of organization and functioning of banking institutions]. Textbook: Finance and banking. Kyiv.

38. Gasiy O., Skorba O., Roshko N. (2024) Vplyv internet-bankinhu ta mobilnykh dodatkov na zruchnist ta dostupnist bankivskykh posluh dlya kliyentiv v Ukrayini [The impact of internet banking and mobile applications on the convenience and accessibility of banking services for clients in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo*, No. 59. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3466> (accessed 07.06.2025).

39. Z 1 chervnia diiatymut novi obmezhenia na perekazy: memorandum bankiv. 7eminar: veb-sait [New restrictions on transfers will apply from June 1: memorandum of banks. 7eminar: website]. Available at: <https://7eminar.ua/news/2874-banki-zmensat-limiti-na-perekazi-pidpisano-memorandum> (accessed 07.06.2025).

40. U zastosunku Monobank stavsia zbii. Volynska sluzhba novyn: veb-sait [A crash occurred in the Monobank application. Volyn News Service: website]. Available at: <https://vsn.ua/news/u-zastosunku-monobank-stavsya-zbiy-60259> (accessed 07.06.2025).

41. Beloshapka V. S. (2023) Informatsiyni tekhnolohiyi v diyalnosti suchasnykh bankiv [Information technologies in the activities of modern banks]. *Suchasni tendentsii rozvytku*

finansovykh ta innovatsiino-investytsiynykh protsesiv v Ukraini : materialy VI Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (March 2–3, 2023). Vinnytsia : VNTU, pp. 347–349.

42. Vakulenko O. A. (2022) Dystantsiynе bankivske obsluhovuvannya: suchasnyy stan ta perspektyvy rozvytku [Remote banking: current state and development prospects]. *Economics and Management*, no. 4, pp. 10–16.

43. Dmytrenko O. V. (2021) Perspektyvy rozvytku Internet-bankinhu v Ukraini [Prospects for the development of Internet banking in Ukraine]. *Effective Economy*, no. 12, pp. 276–285.

44. Havrylko T.O., Yaryna A.O. (2021) Blockchain technologies: prospects and risks of application in the financial sector [Blokcheyn –tekhnohohiyi: perspektyvy ta ryzyky zastosuvannya u finansoviy sferi]. *Finansy: teoriia i praktyka: KhII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii*. Kyiv: Natsionalnyi aviatsiynyi universytet, pp. 84–86.

45. Horbachova O.M., Yaryna A.O. (2025) Perspektyvy ta ryzyky tsyfrovizatsiy [Prospects and risks of digitalization]. *Ekonomika ta biznes-administruvannia v aviatsii: tezy dopovidei XXV Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii zdobuvachiv vyshchoi osvity i molodykh uchenykh*. Kyiv: Derzhavnyi universytet “Kyivskyi aviatsiynyi instytut”, pp. 237–239